

60.008/x

Belföldi hírek

1981. szeptember 30. s z e r d a

bb. 1. szolidaritási nap a muzeum-kertben

i/-ár/rj kz

1981. szeptember 30.

sokszínű, gazdag programot állított össze a hazafias népfőnt budapesti és viii. kerületi bizottsága október 3-ra, szombat-ra: egésznapos rendezvénysorozattal várják ekkor a fővárosiakat a magyar nemzeti muzeum kertjébe, a muzeum utcába, illetve a kossuth-klubba. az őszi szolidaritási akciósorozat keretében sorra kerülő esemény a béke és a népek közötti barátság erősítését szolgálja, és ugyanakkor fóruma lesz a fegyverkezési hajszá elleni tiltakozásnak is.

kulturális műsorok és politikai ismeretterjesztő programok váltják egymást egész nap. a muzeumkertben felállított három szabadtéri színpadon számos művész lép a közönség elé. a közreműködők között lesz a bakfark Lantegyüttes benkő daniel vezetésével, a dominó pantomimcsoport, kemény henrik bábművész, a 100 folk celsius zenekar és a magyar néphadsereg művészegyüttese. szerepel a műsorban varga andrás operaénekes, a los pachungos együttes, valamint gábor illa és zenekara, akik ugyan- csak latin-amerikai dalokat szólaltatnak meg. a szabadtéri színpadok közönsége játékos politikai vetélkedőbe is bekapcsolódhat, a kulturális programot az önvédelmi sportok művelőinek látványos bemutatói egészítik ki.

/folyt.köv./

bb. 1. / szolidaritási... 1. folyt./rj

délután a kossuth-klubban külpolitikai fórumokat tartanak nyugtalan világ címmel. a résztvevők képet kaphatnak az ázsia, fekete-afrika, a közel- és közép-kelet, latin-amerika, valamint nyugat-európa és a harmadik világ helyzetéről, időszerű problémáiról. az eszmecsereket a nemzetközi folyamatok kiváló ismerői - neves külpolitikai újságírók, tudományos kutatók - vezetik.

a muzeum-környéki alkalmi elárusítóhelyeken hanglemezeket, könyveket, képzőművészeti alkotásokat, plakátokat és posztereket is kínálnak majd a budapestieknek. a vásár bevételéből a nemzetközi összefogással épülő kambodzsai gyermekváros megteremtéséhez járul hozzá a népfront. /mti/

-.-

bb. 2. tartalmi fejlődés, korszerűbb formák - gyorsmértleg a nyári egyetemekről

i/kj/rj dg kz

1981. szeptember 30.

elkészült a tit nyári egyetemeinek gyorsmértlege. a 23 témában 20 városban megrendezett kurzusok sikeresek voltak; az előadásokkal kísért foglalkozások népszerűségét jelzi, hogy azokon csaknem 3300-an vettek részt. ötszázzal többen, mint tavaly. a magyar hallgatók mellett csaknem ezer szocialista országokbeli és mintegy félszáz nyugati államokból érkezett hallgatója volt a rendezvényeknek.

mint sági anna, a nyári egyetemek titkára elmondta: az ideai programokra mindenekelőtt a tartalmi fejlődés volt a jellemző, jelentős mértékben korszerűsödött azonban az ismeretterjesztés formája és módszere is. a korábbiaknál jóval több szakmai vitát, kerekasztal-beszélgetést, ankétot rendeztek, és általánossá váltak a kiscsoportos foglalkozások.

először fogadott vendéget a győri üzemszociológiai nyári egyetem, s az érdeklődés igazolta a kezdeményezés helyességét. száz hazai üzemi középvezető vett részt rajta. két nyári egyetem jubilált idén: 25 évvel ezelőtt nyitotta meg kapuit a soproni és 15 esztendeje a keszthelyi georgikon nyári egyetem. mindkét kurzusnak népes hallgatósága volt: sopronban 214, elsősorban az ndk-ból érkezett vendég ismerkedett országunk környezetvédelmi problémáival, látogatott el természetvédelmi területeinkre és nemzeti parkjainkba. keszthelyen csaknem másfélszáz, főként a szocialista országokat képviselő hallgató tanulmányozta a magyar takarmánygazdálkodást.

/folyt.köv./

-2-

bb. 2/ tartalmi fejlődés... 1. folyt./rj

a legnépesebb nyári egyetem az idén a szegedi pedagógiai előadás-sorozat volt: háromszázan vettek részt rajta. élénk tapasztalatcsere, vita bontakozott ki a tanulók személyiségének kibontakoztatásával, az érdeklődés felkeltésével és a pályaválasztással kapcsolatos kérdésekben. a zalaegerszegi népművészeti - korábban néprajzi tematikával foglalkozó - nyári egyetem ezúttal a barátok-centenáriumhoz kapcsolódóan, elsősorban a zeneszerző népzene-kutató tevékenységét mutatta be. baja a vizgázdálkodási szakemberek továbbképzésének adott othont.

rekordról is beszámoltak a tit-nél: az esztergomi, kodály-módszerrel foglalkozó kurzusra mexikóból, costa ricából és az egyesült arab emirátusból is érkeztek hallgatók, így ötvenre emelkedett azon országok száma, ahonnan résztvevőt fogadott az utóbbi évek során ez a nyári egyetem. /mti/

-.-

bb. 3. juliustól júniusig- dokumentumok 1956-1957 történetéből

t/km/rj dg kz

1981. szeptember 30.

eddig még nem közölt eredeti dokumentumok is megtalálhatók a kossuth kiadónál október végén megjelenő juliustól-júniusig-dokumentumok 1956-1957 történetéből című kötetben. a könyv az 1956. júliusa-1957. júniusa közötti időszak legfontosabb állami, párt, tömegszervezeti dokumentumait gyűjti egybe. így a magyar dolgozók pártja központi vezetőségének 1956. július 18-21.-i ülésének határozatát, az 1956. november 4-én megjelent nyílt levél a dolgozó néphez című dokumentumot, az mszmp ideiglenes központi bizottságának november 6-i felhívását, a munkás-paraszt forradalmi kormány 1956. november 7-i ülésének dokumentumát. ugyancsak közreadják a szakszervezetek országos tanácsa 1957. január 26-i ülésének határozatát, valamint a kisz megalakulásáról, a munkásőrség felállításáról szóló határozatokat. a kötet dokumentum-anyagának megértését segíti, hogy rövidítve közli a magyar forradalmi munkásmozgalom című tanulmánykötet egyes fejezeteit is. a dokumentumanyagot további jegyzetek egészítik ki.

/folyt.köv./

-3-

bb. 3. / juliustól júniusig... 1. folyt./rj

ugyanerről a korról szól a kiadónak már az üzletekben levő, másik kiadványa a magyar szocialista munkáspárt határozatai és dokumentumai 1956-1962. című kötet, ebben megtalálható az mszmp ideiglenes központi bizottságának 1956. december 5-i határozata, az időszerű kérdésekről és feladatokról szóló 1957. februári határozatok, valamint az mszmp első országos értekezletének fő dokumentuma. /mti/

-.-

bb. 4. felkészültek a faiskolák az őszi szezorra- jó ellátás ígérkezik

i/kg/rj sl kz

1981. szeptember 30.

bőséges a facsetete - és a szaporítóanyag-kinálat az őszi telepítésekhez: a faiskolákból összesen 4,8 millió gyümölcsfaoltványt, 13 millió bogyós gyümölcsű szaporítóanyagot és csaknem 15 millió szőlőoltványt szállítanak hamarosan a lerakatokba. az árusítás az idén előreláthatóan a korábbi éveknél néhány héttel később, október végén kezdődik, hogy a még zöld hajtások biztonságosan beérjenek, s így garantáltan jó minőségű facsetetét, alanyt kapjanak a vásárlók.

a szaporító anyagok döntő többségét forgalmazó kertforg kft-nél elmondták, hogy azokból a gyümölcsfajokból is jó lesz az őszi ellátás, amelyek a korábbi években gyakran hiányoztak a kínálatból. így meggy facsetetéből 548 ezret, őszibarackból 778 ezret vásárolhatnak a telepíteni szándékozók. ezen belül a fajtaválaszték kialakításánál is messzemenően alkalmazkodtak a kereslethez. a meggyfajták 60 százalékát például az öntermékenyülő érdező bõtermõ és az ujfahértói fûrtõs adja. őszibarackból 60 fajta közül válogathatnak majd az érdeklõdõk. almából 2 millió, körtébõl 420 ezer, cseresznyébõl 225 ezer fiatal fa kerül a lerakatokba. tavaly alig volt dió, mert elfagytak az oltások, most õsszel ebbõl is az igények szerint szállítanak a faiskolák. a bogyósok közül szamócából, fakete- és pirosribizkébõl jelentõs tartalékot is biztosítanak.

/folyt.köv./

-4-

bb. 4. / felkészültek... 1. folyt./rj

néhány, főként kisebb : faiskola - mint az orosházi és a csornai- a különleges igények kielégítésére is gondolt, s naspolya, valamint birsalma szaporításra rendezkedett be, ezekből is szállítanak majd a lerakatoknak. több újdonsága is lesz a szaporító anyag kínálatnak. közöttük van a kerti kakukkfű, a husételek izesítésére használt kék és fehér virágú kerti izzóp, a szájbetegségek öblögetésére alkalmas orvosi zsálya, s a kellemes illatú muskotályzsálya.

a gazdag kínálat mellett az idén különösen gondosan készülnek fel a faiskolák, az árusítóhelyek az őszi szezorra. jelenleg a fiatal fák lombtalanításával siettetik az érést, felujítják, kijavítják a kiemelőgépeket, rendbe hozzák az árusítóhelyeket, fertőtlenítik a raktárakat, hogy a nyitástól a fagyok beálltáig minél zökkenőmentesebb legyen az ellátás. /mti/

-.-

bb. 5. új bélyegek

i/bi/rj kz

1981. szeptember 30.

a pápai kollégium fennállásának 450. évfordulója alkalmából új, 2 forintos névértékű bélyeget hoznak forgalomba október 3-án az „évfordulók - események, 81., sorozatban. a bélyegkép - amelyet Varga Pál grafikusművész tervezett - a kollégium épületét ábrázolja a kollégium pecsétjének és harangjának társaságában.

ugyancsak az említett sorozat újabb tagjaként kerül forgalomba október 16-án az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete /FAO/ napja alkalmából az „Élelmezési Világnap,, elnevezésű, 2 forintos névértékű bélyeg, amelyet Dudás László grafikusművész terve alapján készítették.

mindkét bélyeget forgalomba bocsátásuk napján elsőnap bélyegzővel látják el az arra kijelölt postahivatalokban. /mti/

-.-

-5-

bb. 8. teljesítette éves tervét a komlói kossuth-bánya két szocialista brigádja

han/st/gw kz

1981. szeptember 30.

a mecseki szénmedencében az idén a komlói kossuth-bányában dolgozó szocialista brigádok teljesítették elsőként éves tervüket. a szekeres istván vezette „bányamentő” csapat, amely a gázki-törés veszélyes telepeken alakít ki biztonságos termelőhelyeket, már átadta az egész évre előirányzott 400 méter elővájást és szilveszterig további 200 métert ígérnek, utánuk a molnár györgy

által vezetett elővájó szocialista brigád jelenthette 700 méteres éves tervének teljesítését, s vállalják, hogy az év hátralévő időszakájában még 150 méter vágatot hajtanak ki.

/mti/

- . -

bb. 9. elpusztult a tiszafüredi jávorszarvas

end/st/gw kz

1981. szeptember 30.

egyhetes fogság után, a jászberényi hűtőgépgyár kulturparkjának állatkertjében elpusztult az a jávorszarvas, amelyre, mint arról annak idején hírt adtunk, tiszafüred határában bukkantak. a menekülés közben súlyos sérüléseket szenvedett állatot elfogása után nyomban állatorvos vette kezelésbe, majd a jászberényi állatkert egyik csendes zugába, a látogatók elől elzárva helyezték el. kezdetben úgy tűnt, hogy új otthonában rövidesen erőre kap, de végül is nem sikerült menteni. az állatorvosi vizsgálat megállapítása szerint pusztulását belső vérzés, vesesérülés és tüdőrepedés okozta.

/mti/

- . -

bb. 10. idegenyelv oktatás óvodásoknak

mzs/st/gw kz

1981. szeptember 30.

a legfiatalabb korosztály is bekapcsolódik az idegennyelv-tanulásba győrött és sopronban. a tit győri szervezetének tanfolyamán angolul tanulhatnak az óvodások, a rába művelődési központ pedig azokat az apróságokat fogadja, akik a német nyelv alapjait ismerkednek. a foglalkozásokon hetente két alkalommal csaknem 200 óvodás tanul nyelvet játékos formában, képek, rajzos tablók segítségével. sopronban ugyancsak az idén először lesz lehetőségük az óvodásoknak a német nyelvtanulásra. a liszt ferenc művelődési központ októbertől az óvodákban szervezi meg a nyelvórákat.

/mti/

- . -

o

- 6 -

bb. 7. gellérhegyi víztároló medence - látogatás egy héten kétszer

i/don/dg/gw kz

1981. szeptember 30.

október 2-től hetente kétszer tekinthetik meg az érdeklődők a gellérhegyi víztároló medencét. kedden 10-12 óráig, pénteken pedig 16-18 óra között kalauzolják a gyerekeket és a felnőtteket a fővárosi vízművek szakemberei.

a gellérhegyen sajátos műszaki megoldással építették az ország legnagyobb, 80 ezer köbméteres víztárolóját. az új technológiai eljárás lényege: a két kamrás - egyenként 40 ezer köbméteres - zongora alakú medence oldalfala, földémes és belső olyan betontest, amelybe utólag építették be az acélhuzalokat. ezek az acélrudak méretükben különböznek az eddig felhasználtakétól. átmérőjük ugyanis sokkal nagyobb és szakítószilárdságuk meghaladja minden eddigit. a védőcsőbe helyezett vastag rudakat a betontesttel együtt húzták meg, és az utólag megfeszített betontömeg még „injekciót”, kapott: cementet fecskendeztek a betonba, megtöltötték a kis hézagokat. a medence ezáltal még „feszesebb”, lett. minden biztosíték arra, hogy a vasbetonszerkezeten még hajszálnyi vékony repedés se keletkezzék. ilyen veszély egyébként nem fenyeget, mert a medence építéséhez szükséges anyagokat a legpontosabban kiszámított adagokban, igen szigorú patikamérlegen mérték. a medencét 212 nyolc méteres fölsőszelvényű oszlop tartja és széles monolit vasbetonfal veszi körül.

a tárolóban a víz egyenletesen mozog, és a medence szellőztetését mesterségesen oldották meg. a levegőt előzetesen megsűrítik, megtisztítják a szennyeződéstől, majd hőmérsékletét a víz hőmérsékletéhez igazítják. ezzel a páraépződést akadályozzák meg. egyébként nemcsak a víz és a levegő egyforma hőmérséklete fontos a medencében, hanem a víz és a levegő keringési sebessége is; az tudniillik, hogy a levegőnek is ugyanolyan sebességgel ugyanannyi utat kell megtennie, mint a víznek. a 80 ezer köbméteres tárolót a geológiai vizsgálatok alapján a már meglévő medencénél 10 méterrel magasabban építették meg. a két tárolót egy kilométer hosszú alagúttal kötötték össze.

a gellérhegyi medencerendszert eddig egy héten egyszer - kedden - nézhették meg az érdeklődők, több ezren. a fokozódó érdeklődésre tekintettel ezért elhatározták a vízműveknél: még egy napon teszik lehetővé a látogatást.

/mti/

- . -

o

- 7 -

bb.6. tv-sorozatok októbertől

i/kj/dg/gw kz

1981. szeptember 30.

az őszi estére újabb filmsorozatok epizódjait kínálja nézőinek a televízió. ismét megjelenik a képernyőn az onedin-család, október 6-tól, kedd esténként. a bbc népszerű sorozatából ezúttal 13 epizódot mutat be a televízió, peter gilmore főszereplésével. magyar hangja továbbra is kristóf tiber.

gaston phébus címmel 6 részes francia sorozat kezdődik október 9-én, a 2-es csatornán. péntekenként középkori történet elevenedik meg; a pireneusokban lévő ősi béarn hercegség multjával ismerkedhetnek meg az érdeklődők. a címszereplő, a „pireneusok oroszánja”, „jean claude druot.

szovjet tv-sorozat született: a thyl ulenspiegel-ből, charles de coster regényéből alekszandr alov és vlagyimir naumov készítette 5 részes alkotást. a 16. században játszódó történet címszereplőjét lemvit ulfszak alakítja. a műsor magyar szövegét illyés gyula és szabó lőrinc fordításának felhasználásával szalóky józsef készítette. a sorozatot október 10-től, szombatonként tűzi műsorára a magyar televízió.

/mti/

- . -

bb. 11. vízcsap-szerviz csongrádban

dob/st/gw kz

1981. szeptember 30.

Legalább negyedmillió háztartási vízcsapot ellenőriznek díjtalanul a következő hetekben a szentesi székhelyű csongrád megyei víz-és csatornamű vállalat dolgozói. munkaterületükön az elmúlt évtizedekben hetvenötezer lakás részült vízellátásban, ugyanakkor a nagyszámu konyhai, fürdőszobai és kerti vízcsap szervizellátása nem volt megoldva. kiszámították, hogy egyetlen csöpögő vízcsap havonta négy-öt köbméter vizet pazarol el.

a vállalat dolgozói most minden lakást felkeresnek, felhívják a figyelmet az esetleges hibákra, s a hivatalos árjegyzékben szereplő összegért a hibát azonnal elhárítják. a fogyasztó kívánságára soron kívül, munkaidő után is vállalnak javítást, amelyért hathónapos garanciát vállalnak. az egész megyére kiterjedő csapellenőrzést három évenként megismétlik.

/mti/

- . -

- 8 -

bb. 12. bábszínész-képzés indult pécsen

igó/st/gw kz

1981. szeptember 30.

a bóbíta bábszínház keretében színészképzés indult pécsen. vidéken ez az első bábszínész-képző stúdió. hazánkban nincs külön bábművészeti felsőoktatás, ezért a színházművészeti főiskola még a hatvanas években bábstúdiót szervezett, amely kihelyezett tagozataként működik a budapesti állami báb-színházban. ilyen stúdió alakult most pécsen is.

a stúdióban tizenketten kezdték meg a tanulmányaikat: nyolcan az együttes régi tagjai, négyen pedig a felvételi vizsgán megfelelt fiatalok. a képzés időtartama két év.

az oktatók részben a színházművészeti főiskola tanárai, részben a pécsi nemzeti színház, illetve más pécsi intézmények szakemberei. a záróvizsga 1983-ban lesz, s főiskolai képesítést ad a hallgatóknak.

a bóbíta - mint ismeretes - az idén hivatásos együttesé alakult és a pécsi nemzeti színház bábtagozataként működik.

/mti/

- . -

bb. 13. vadászati szezon nógrádban - meghonosítják a dámvadat és a muflont

csiz/st/gw kz

1981. szeptember 30.

hangosak a nógrádi erdők, most van a nagyvadakat kedvelő vadászok főszereplője. a megyében működő huszonnyolc vadásztársaság ezerkétszáz tagja közül, aki csak teneti a karancs, a mátra-alja, a cserhát és a keleti bürzsöny erdeit járja, őz, szarvas és vaddisznó lesre indult. remélik, hogy 1981 legalább olyan sikeres lesz, mint a tavalyi esztendő, amikor csaknem hatmillió forint értékű nagyvadakat értékesítettek.

a nógrádi vadászok eközben a jövőre is gondolnak: az idén tíz éves vadtelepítési program megvalósításába kezdtek, amelynek egyik legérdekesebb célkitűzése a dámvad és a muflon meghonosítása. a mátra vidékén és a karancsban eleresztett tizenkilenc gyulaji dámvad a jelek szerint máris jól érzi magát, ezt nyolc szaporulat bizonyítja. a friss telepítésre és az utódokra egyelőre természetesen tilos vadászni. ugyanez vonatkozik a bürzsönyben, a cserhátban és a karancsba új otthonra lett budakeszi muflonokra is. a mavesz megyei szervezete szeretné, ha az évtized végére legalább négyszázötven dámvad és ezer-ezerkétszáz muflon gazdagi-taná a nógrádi nagyvad-állományt.

/mti/

- . -
- 9 -

bb. 14. érdekes felfedezés a magyarországi dél-szláv családnevek keletkezéséről

igó/st/gw kz

1981. szeptember 30.

a magyarországi délszlávok multjának érdekes mozzanatára - a horvát és szerb családnevek keletkezésére - derített fényt sarosácz györgy mohácsi muzeumigazgató. mint megállapította: a török hódítók előtt menekülő délszláv családok többnyire hazánkban kaptak végleges családnevet.

az 1389 és 1526, azaz a rigómezei csatavesztés és a mohácsi vész közötti csaknem másfél évszázados időszakban sokezer horvát és szerb talált menedéket magyarországon. ezeknek az embereknek akkor még csak keresztnévük volt. a magyar jobbágyoknál viszont arra az időre gyakorlatilag már lezajlott a családi névadás folyamata, mégpedig oly módon, hogy a gyerekek örökölték apjuk nevét, amit leginkább a származásuk, foglalkozásuk, külsejük alapján kaptak. a hazánkba települt horvátok és szerbek többségének ellenben földrajzi név jutott családnévül.

sarosácz györgy a levéltárakban őrzött egykoru összeírások alapján kiderítette, hogy a névadást elrendelő földesurak a leg-egyszerűbb megoldást választották: vagy a balkáni származási helyük, vagy a magyarországi befogadó helyük nevének délszláv változtatásával ruházták fel jobbágyaikat. így lett a boszniai eredetű család boszanác, a hercegovinai hercegovác és a szerémi szemác. így születtek olyan hazai földrajzi nevek utaló délszláv családnevek is, mint például balatinác /balatoni/, osztrogovác /esztergomi/ vagy budánovics /budai/.

sok délszláv család ma is a 400-500 éve kapott nevét viseli, maga a kutató is: sarosácz ugyanis nem más, mint sáros faluból való.

/mti/

- . -

bb. 15. jó uton jákra

lér/st/gw

1981. szeptember 30.

felujították, megerősítették, új burkolattal, aszfalt-szőnyeggel borították a jákra vezető utat ják és balogunyom között. kiszélesítették az útvonalon levő kis hidákat, s jelenleg az utpadkát alakítják ki. a felújítás megkönnyíti az autóval érkező turistáknak a jáki műemléktemplom megközelítését. a középkori építészetünk jelentős alkotása ugyanis balogunyomig a 86-os számú főútvonalon, majd onnan a most felújított öt kilométeres mellékútvonalon érhető el. /mti/

- . -
- 10 -

bb. 16. mozgássérült gyermekek részére - felujították a vajtai gyógyüdülőt

dav/st/gw kz

1981. szeptember 30.

befejezés előtt áll vajtán a szot gyógyüdülőjének a felujítása. a több, mint tíz hektáros őspark közepén levő hajdani zichy kastély rendbehozására csaknem 17 millió forintot költöttek. új fürdőszobákat építettek, az alagsorban tantermeket, gyógytornatermet alakítottak ki, a parkban pedig sportpályákat, játszótételeket létesítettek. október végétől mozgássérült gyermekek gyógyüdültetésé kezdődik meg vajtán. egy-egy huszonnyolc napos turnusban 145, 8-14 éves kisgyermek pihen majd a felújított kastélyban.

/mti/

- . -

bb. 17. másodvirágzás, biblyanyilás tolnában

blb/st/mné/gw kz

1981. szeptember 30.

a sok őszi napfény, a hosszantartó meleg idő hatására gyakori a növények másodvirágzása tolna megyében. őcsényben a sárközi főcsatorna mentén szeptemberben másodszor virágzott a fehérakác, szekszárdon több helyen, például a mézsáros lázár utcai fasorban, újból virágba borultak a vadgesztenyefák.

a mözsi szőlőhegy egyes kiskertjeiben másodjára virágzott és újra termést hozott a számóca. sörös józsefné alsónyéki kertjében pedig koratavaszi hirnévére rácáfolva tömegesen nyílik az ibolya.

/mti/

- . -

- 11 -

bb. 18. magyar siker a hannoveri emo-n - üzletkötések, kooperációs tárgyalások

i/sz/mm/sl/gw kz

1981. szeptember 30.

eredményesen szerepeltek a magyar szerszámgépgyártó iparvállalatok és a technoimpex a napokban zárt hannoveri szerszámgép világkiállításon, a 4. emo-n. a külkereskedelmi vállalat vezetői, hazatérve a nagyszabású seregszemléről az mti munkatársának elmondták: a várakozásnak megfelelően sikert arattak a magyar ipar szerszámgép-ujdonságai, közöttük is elsősorban a csepel művek szerszámgépgyárában előállított megmunkáló központ. a technoimpex együttesen 3 millió dollár értékű szerszámgépre kapott megrendelést orosz-beli, svájci, osztrák és olasz vállalatoktól.

a külkereskedelmi vállalat értékelése szerint mindez azért is jelentős, mert már hosszabb ideje visszafogott volt a piac, mindenki óvakodott a nagyobb vásárlásoktól, hiszen világszerte korlátozódtak a beruházások. hannover idejére várták a piac élénkülését, s ha a konjunktúra nem is tért vissza, megnőtt a vásárlói kedv. az is örömdetes, hogy a jelenlegi piaci helyzetben a technoimpex újabb két fontos kooperációs témában ígéretes tárgyalásokat kezdett angol és kanadai cégekkel.

/mti/

- . -

- 12 -

bb. 19. budapestre érkezett nyikolaj faggyejev

sl/gg/zsu pr

1981. szeptember 30.

szerdán budapestre érkezett nyikolaj faggyejev, a kölcsönös gazdasági segítség tanácsának titkára, itt tartózkodása során marjai józseffel, a minisztertanács elnökhelyettesével, a kgst végrehajtó bizottságának soros elnökével folytat tárgyalásokat a bizottság következő ülésének előkészítésével kapcsolatos kérdésekről./mti/

- . -

bb. 20. magyar fotóriporter kiállítása szibériában

gk/zsu pr

1981. szeptember 30.

eifert jános fotóművész, a "buvár" című környezetvédelmi és természetvédelmi folyóirat munkatársa önálló kiállításon mutatkozott be a szibériai omszk városában. a magyar-szovjet baráti társaság és a magyar fotóművészek szövetsége által rendezett bemutatón a művész száznál több hazai és külföldi fotóját tárják az érdeklődők elé./mti/

- . -

bb. 21. zászlólevonás a gellérthegyi felszabadulási emlékműnél

t/km/jk/dg/zsu or

1981. szeptember 30.

szerdán délelőtt ünnepélyesen, katonai tiszteletadással levonták a gellérthegyi felszabadulási emlékműnél a magyar nemzeti lobogót és a munkásmozgalom vörös zászlaját, amelyet a fegyveres erők napja tiszteletére kedden vontak fel./mti/

- . -

10.00/zsu

-13-

10.30
10.30

bb.22. elhunyt asztalos józsef

bam/mné/ig pr

1981. szeptember 30.

asztalos józsef, a szocialista hazáért éremrend tulajdonosa, aki 1913 óta volt tagja a szakszervezetnek és 1938-tól a pártnak, 86 éves korában elhunyt. temetéséről később intézkednek.

városi

az mszmp dunakeszi bizottsága,
az mszmp magyar hajó- és darugyár bizottsága
a vas-, fém- és villamosenergiaipari
dolgozók szakszervezete

/mti/

- . -

bb.23. több szén, kevesebb kohászati termék - erőfeszítések a külpiaci nehézségek leküzdésére - vállalatok háromnegyedévi gyorsmérlege

i/sl-sz-ber-hag-bév-end/s/pp/ig pr

1981. szeptember 30.

a vállalatok előzetes összegezései arra utalnak, hogy az első háromnegyedévben általában szerény mértékben nőtt az ipari termelés, ami részben összefügg azzal, hogy sok üzem mérsékelte a nem eléggé gazdaságos termékek gyártását, de azt is jelzi, hogy a strukturaváltás még mindig nem eléggé gyors, viszonylag kevés az olyan versenyképes, jó áron értékesíthető cikk, amellyel bővíthetik piacukat, lendületesebben növelhetik termelésüket.

főként azokban az ágazatokban, vállalatoknál növekedtek nagyobb mértékben az eredmények, ahol a hagyományos cikkek iránt is megnőtt az igény. közismerten nagy szükség van energiahordozókra, ezért a szénbányászok erre az évre 300 ezer tonna szén kitermelését vállalták terven felül, s ebből a háromnegyedévben 250 ezer tonnát teljesítettek. különösen a thorez külfejtés, az oroszlanói bányák, a mecseki és a nógrádi üzemek dolgozói érték el a tervezettnél jóval nagyobb eredményt, a széntöbblet még nagyobb lenne, ha a borsod megyei feketevölgyi aknaüzem és a várpalotai bányák geológiai akadályok miatt nem maradtak volna adósak. a lakosság számára jó hír, hogy a brikettgyárak az egész évre felajánlott 110 ezer tonnából 100 ezer tonnát már átadtak terven felül, fokozottan segítve a téli tüzelőellátást.

figyelemreméltó, hogy a bányászok a csökkentett munkaidő részleges bevezetése ellenére érték el jó eredményüket. a nyolc bányavállalat közül hatnak legalább egy-két üzemében már az év közepén áttértek a 40, illetve a 42 órás munkahétre, s ez sehol sem okozott visszaesést a termelésben. a tapasztalatokat most sokrétűen elemzik, mielőtt általánosan kiterjesztik a bányászatban a csökkentett munkaidőt.

/folyt.köv./
11.40/ig

- 14 -

bb.23. /több szén ... 1.folyt./ig

a kohászatban távolról sem ilyen kielégítő a helyzet, ezt fejezik ki a diósgyőri lenin kohászati művek nehézségei is. nagymértékben csökkent az acél világpiaci ára, viszont drágult a koksz és a többi energiahordozó, így kénytelenek voltak csökkenteni az exportot, fő termékeikből mérsékelni a termelést. a kedvezőtlen hatások ellensúlyozására a hengerdékben dolgozóknak egy részét a kovácsüzembe, a huzóüzembe és a csavargyárba csoportosították át, hogy ezekből az értékesebb termékekből gyárthassanak többet. veszteségüket azzal is mérséklék, hogy a hazai üzemek számára a háromnegyedév alatt több mint 15 ezer tonna olyan tovább feldolgozott félkészterméket gyártottak, amit azelőtt csak külföldről szerezhettek be. új vállalkozásként a meglévő műhelyekből egyedi gépgyárat létesítettek, ahol nagy mennyiségű gépet és acélszerkezetet állítottak elő az lkm új acélműve részére, sokkal olcsóbban, mintha ezeket máshonnan szerezték volna be.

a fűzfői nitókémia a piaci igényeknek megfelelően hat új gyomirtószer gyártását kezdte meg az idén, amely rendkívül kelendő, s csupán ezzel a vállalkozással több mint félmilliárd forint bevételhez jut az idén. a zavartalan átállásra ösztönzőbb bérrendszert vezettek be, amely körülbelül ezer embert érint. a növényvédőszer gyártásban kiemelkedő eredményeket elérő üzemrészek, munkacsoportok, más területeken pedig a takarékoságban jeleskedők között a megtakarított beralap 40 százalékát osztják ki.

a ganz-márvag háromnegyedévi termelési eredményei csak megközelítik, de nem érik el a tavalyi szintet, aminek első sorban az az oka, hogy elhúzódott az új-zéland számára készülő motorvonatok gyártása. a vállalattól kapott tájékoztatás szerint a kooperációs partnereknek egy része csak késve tudta szállítani az új követelményeknek megfelelő alkatrészeket, kábeleket, égésbiztos burkolatokat, e termékek kifejlesztése a tervezettnél hosszabb időt vett igénybe. a ganz-márvag más területeken viszont igyekezett meggyorsítani munkáját, hogy összességében mérséklődjék a kiesés. előnyre tettek szert az árpád-híd építésénél: most szereltek be újabb két hidelemet az eddigi 12 mellé a pest-margitsziget közötti szakaszon, így ott már csak a záróhidelem építése van hátra. a napokban megkezdték a margitsziget-buda közötti hidszakasz elemeinek gyártását is.

/folyt.köv./
11.50/ig

- 15 -

11.50/ig

11.50/ig

bb.23. /több szén ... 2.folyt./ig

a szolnoki mezőgép vállalat még nem birkózott meg a külpiaci nehézségekkel, exportja csökkent, viszont élénkült a hazai piac, ahol 25 százalékkal több gépet értékesítettek a tervezettnél. a zöld takarmány betakarításának időszakában 200-at adtak el a hazai gazdaságoknak az amerikai hesston céggel kooperációban gyártott óriás körbálázóból, s számottevő mennyiséget értékesítettek az nszk-beli claas cég licence szerint készülő kaszálógépből. az elmaradt valutabevételnél egy részét a vállalat azzal ellensúlyozta, hogy a korábban tőkés országokból importált alkatrészeknek egy részét hazaiival helyettesítette. a vállalat háromnegyedévi mérlege összességében kedvező, s erőfeszítéseket tesz, hogy az ország külkereskedelmi mérlegének javításához is hozzájáruljon. az nszk-ban kereskedelmi képviselőt létesített a vállalat, hogy termékeinek újabb piacot szerezzen./mti/

x x x

a fenti összeállításához az alábbi mti képek tartoznak:
had 810929/9, 18
ogy 810929/5
ogy 810901/14 /mti/

- . -

bb.24. időjárásjelentés

i/zsu kz

1981. szeptember 30.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. szeptember 30-án 13.00 órakor:

továbbra is változékony lesz az idő

még mindig összefüggő felhőzet borítja a skandináv félsziget és a német-lengyel alföld középső vidékeit, az alpok és a kárpátok térségét, és most már a balkán félszigete is. ezeken a tájakon többnyire esős is az idő, de zivatarok fordulnak elő. a felhősávtól keletre ugyanakkor napos, meleg száraz időjárás a jellemző. a másik naposabb vidéke Európának Franciaország és Spanyolország. ott viszont hűvösebb van.

kedden hazánk legnagyobb részén egész nap borult maradt az ég. csupán a nyugati és északkeleti vidékeken szakadt fel a felhőzet. az északkeleti határvidéket kivéve mindenütt esett az eső, és több helyről zivatart is jelentettek. ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége a dunántul déli felén és az alföld legnagyobb részén 10 és 25 mm között volt, sőt néhol 30 mm fölött, mezőhegyesen 40 mm-t mértek. a hőmérséklet csúcserőke általában 17 és 24 fok között alakult, de az északkeleti határvidéken 25, 28 fok is előfordult.

/folyt.köv./

13.50/zsu

-16-

1487

bb.24./időjárásjelentés ... folyt./zsu

ma hajnalra 9 és 16 fok közé hűlt le a levegő. keleten elszórtan köd képződött. a dunántulon viharossá erősödött az északi szél. délelőtt főleg a dunántulon esett az eső. keleten is jobbra borult maradt az ég. a hőmérséklet 11 órára 12 és 20 fok közé emelkedett, nyugaton volt a hűvösebb.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 16,6 fok volt, ez 2.1 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 17 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1014 mb, gyengén emelkedik.

a balaton vize siófoknál 11 órakor 16 fok volt.

várható időjárás csütörtök estig:

néhányszor felszakad a felhőzet. újabb esők, záporok várhatók. a viharos szél lassan mérséklődik. hajnalban és az esősebb helyeken napközben is köd lesz. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 10 és 15 fok, a legmagasabb nappali csütörtökön: általában 18 és 23 fok között, az esősebb helyeken viszont 15 fok körül.

a duna vizállása budapestnél 252 cm, hőmérséklete 16.5 fok.
/mti/

-.-

bb.25. elhunyt erdős jenő ujságíró

gk/dg/zsu kz

1981. szeptember 30.

68 éves korában, rövid, súlyos betegség után elhunyt erdős jenő nyugdíjas ujságíró, a művészet című lap volt olvasószerkesztője. munkásságát a szép szónál kezdte és több mint 40 évig dolgozott a sajtó területén. hamvasztás utáni bucsuztatása október 14-én 9 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

-.-

bb.26. ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

t/don/sa/dg/zsu kz

1981. szeptember 30.

a szakmunkásképzési célú szakközépiskolák tanulóinak színvonalasabb gyakorlati oktatása érdekében mihamarabb javítani kell az iskolák és a vállalatok együttműködését - hangsúlyozták a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának szerdai ülésén, amelyen a budapesti szakoktatási intézmények munkájáról szóló jelentést vitatták meg.

/folyt.köv./
13.55/zsu

-17-

1487

bb.26./ülést tartott ... folyt./tsu

a tanács művelődésügyi főosztálya által készített előterjesztés öt esztendő tapasztalatait összegzi. az oktatás szakemberei elé célként azt tűzték, hogy az egységes fővárosi szakoktatási iskolahálózat kialakításával csökkentésük a tanintézetek közötti indokolatlan különbségeket, s a meglévő kapacitások jobb kihasználásával ériék el az intézmények gazdaságos, hatékonyabb működését.

a feladatok egy részét átszervezésekkel oldották meg, a párhuzamosságok kiiktatása érdekében csökkentették az egy-egy iskolában oktatott szakmák számát. intézetek összevonásával megszűntek több kicsi - egy-két tantermes - gazdaságtalanul működő iskolát. az átszervezések eredményeként negyvennel csökkent az intézmények száma - jelenleg összesen 107 van belőlük - és fokozatosan kialakult a munkaerő-igényekhez, a képzési célokhoz jobban igazodó egységes szakoktatási hálózat.

öt esztendő alatt részint beruházásokkal, részint az átszervezésekkel 135-tel nőtt a tantermek száma. jelenleg egy iskola kivételével az intézmények többségében lényegesen jobb feltételek között tanulhatnak a diákok, dolgozhatnak a pedagógusok, mint 1975-ben. a mostoha körülmények között lévő kirakatrendező és dekoratőr szakmunkásképző intézet hallgatóinak - tanárainak még egy évig kell „kitartaniuk”, a következő szeptembert ugyanis a most felújítás alatt lévő /korábbi/ vasutgépészeti szakközépiskola épületében kezdenek. az iskolák korszerűsítésére, felújítására egyébként mintegy 215 millió forintot költöttek az utóbbi öt évben.

a feladatok másik része műszaki jellegű volt. ennek lényege, hogy megszervezték az egységes elvek szerinti tanmühelyi oktatási-termelési rendszert, bevezették az egységes gépnylvántartást. csaknem 350 tanmühelyi eszközt korszerűsítettek és összesen 126 millió forint értékű új géppel, berendezéssel pótolták az elavultakat.

a tapasztalatok szerint a szülők és a gyerekek elsősorban az érettségit nyújtó iskolatípusok iránt érdeklődnek. a középiskolai tuljelentkezésekből adódó gondok enyhítésére az idén tavasszal pályaalalmassági vizsgákat szerveztek, s mintegy háromezer tanulót, más területre, elsősorban szakmunkásképző iskolákba irányították.

/folyt.köv./

14.00/zsu

-18-

14.00

bb.26./ülést tartott ... 2. folyt./zsu

az oktató-nevelő munka hatékonyságának növelése érdekében sok vállalat nagy figyelmet fordított a szakmunkástanulók helyezettének javítására, de számos vállalat nem törődött ezzel. a példát mutatók sorából említést érdemel a magyar hajó- és darugár, a máv északi járműjavító és a budapesti közlekedési vállalat, amelyek tanmühelyeket rendeztek be a gyárkapun belül. többen ugyanakkor - mint a hungarocamion, a chinoin - szerződésben vállalt ötlezettsége ellenére sem teremtették meg a gyakorlati oktatás tanmühelyi feltételeit. mások - köztük a danuvia - pedig egyoldaluan már fel is bontották az iskolával kötött korábbi együttműködési szerződést.

a felmérések tanúsága szerint a végzett tanulók túlnyomó többsége, 85-95 százaléka tanult szakmájának megfelelő munkát választ, de 4-5 év után mesterségét otthagyja. pedig ez idő alatt jó szakmunkásokká nőnek ki magukat a fiatalok. tapasztalatok igazolják azt is: sok vállalat nem fordít kellő gondot a képzett munkaerő megtartásra, nemegyszer a vállalati magatartás - az ösztönzők hiánya, a kedvezőtlen szociális ellátás - az előidézője a fluktuációnak, adott esetben a fiatal szakmunkások kilépésének./;mti/

-.-

bb.27. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1981. szeptember 30-án 14.00 óráig

ig

1981. szeptember 30.

1. szolidaritási nap
2. gyorsmérleg a nyári egyetemokről
3. júliustól júniusig dokumentumok
4. felkészültek a faiskolák
5. új bélyegek
6. tv-sorozatok
7. gellérthegy víztároló medence
8. teljesítette éves termét a kossuth-bánya
9. elpusztult a tiszafüredi jávorszarvas
10. idegnyelv oktatás
11. vízcsap-szerviz
12. bábszínház-képzés
13. vadászati szezon
14. dél-szláv családnevek
15. jo uton jákra
16. felújították a vajtai gyógyüdülőt
17. másodvirágzás
18. magyar siker a hannoveri emó-n
19. budapestre érkezett nyikolaj faggyajev
20. magyar fotóriporter kiállítása
21. zászlólevonás
22. elhunyt asztalos józsef
23. több szén, kevesebb kohászati termék
24. időjárás
25. elhunyt erdős jenő
26. ülést tartott a fővárosi tanács
27. hírjegyzék

/mti/

14.10/zsu

-19-

14.10

bb.28. a terveknek megfelelően halad a tavalyi árviz által megrongált utak helyreállítása békésben

bty/st/zsu kz 1981. szeptember 30.

elvégezték a helyreállítást a tavalyi árviz idején megrongálódott állami uthálózat legfontosabb szakaszain békés megyében. erről számoltak be a szerdán vésztőn tartott koordinációs megbeszélésen, teljesen felújították a 47-es főközlekedési út megyehatár-szeghalom közötti 5,5 kilométer hosszú szakaszát, valamint 26 kilométeres szakaszt a szeghalom-vésztő-gyulai uton. sarkadkeresztúr-sarkad-gyula térségében további 25 kilométernyi utat hoztak rendben, s megkezdték a körösladány-gyomai ut 10 kilométeres szakaszának helyreállítását is. ez a munka jövő tavasszal fejeződik be.

a tavaly nyári árviz során erősen megrongálódott utak hossza békés megyében 350 kilométer volt. az ár levonulását követően olyan döntés született, hogy a károkat 3 év alatt kell véglegesen helyreállítani. erre a célra 300 millió forintot irányoztak elő. a múlt év augusztusában fogtak hozzá az ideiglenes helyreállításhoz, ezt az ősz folyamán elvégezték, majd az idén tavasszal folytaták a munkát, amely a terveknek megfelelően halad. jövőre kerül sor a doboz-sarkad utszakasz aszfaltozására, a tarhosi elágazástól a dobozi hidig és befejezik a munkát a mezőberény-békéscsaba közötti uton, amelyet egy méterrel szélesítenek is.

bb.29. ezer tonna pürének való - megkezdték a gesztenye feldolgozását a zalaegerszegi hűtőházban

tas/st/zsu kz 1981. szeptember 30.

megkezdték a gesztenye feldolgozását szerdán a magyar hűtőipar zalaegerszegi gyárában. az elmúlt évi sikeres próbagyártás után ebben az esztendőben 1.000 tonna mélyhűtött gesztenyemasszát állítanak elő. ezt a terméket a hazai hűtőipar üzemei közül most már csak a zalaiak készítik. a háziasszonyok 250 grammos, a cukrászdák és egyéb vendéglátóipari egységek 2,5 kilós csomagolásban vásárolhatják majd meg a pürének valót. a gyár a tervek szerint 1.300 tonna, jórészt zala megyében termett gesztenyét vásárol fel./mti/

14.20/zsu

-20-

bb.30. meghalt szele ferenc

ráb/st/zsu kz 1981. szeptember 30.

szele ferenc, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1944 óta volt a párt tagja, 79 éves korában elhunyt. temetése október 1-én 3 órakor lesz a tokbi temetőben.

az mszmp dorogi járási bizottsága

/mti/

-.-

bb.31. magyar elnököt választott a nemzetközi gyógyszerésztörténeti társaság

t/me/sa/dg/zsu kz 1981. szeptember 30.

dr. zalai károly, egyetemi docent, a magyar gyógyszerészeti társaság elnökét választotta elnökéül a nemzetközi gyógyszerésztörténeti társaság, a budapesten zajló nemzetközi gyógyszerésztörténeti kongresszuson. a négynapos tanácskozáson 24 ország orvos- és gyógyszerész történeti négy szekcióban a gyógyszerészeti tudományok gyakorlati problémáit, a gyógyszerészet és orvostudomány kapcsolatát, szociológiai, művészettörténeti vonatkozásait, muzeológiáját vitatják meg./mti/

-.-

bb.33. új üdülő a siófoki aranyparton

káp/st/zsu kz 1981. szeptember 30.

az országos kőolaj és gázipari tröszt beruházásaként épült üdülőt adták át szerdán a siófoki aranyparton. a százhatmillió forintos költséggel létesített üdülőházban nyáron és télen egyaránt egyszerre háromszázharmincan pihenhetnek a fürdőszobával ellátott szobákban. az üdülőt a siófoki kőolajvezeték építő vállalat üzemelteti, s a tervek szerint télen különböző vállalati tanfolyamok megtartására is felhasználják./mti/

-.-

14.25/zsu

-21-

1445
0

bb.32. szolnok megye nyolcadik város-jelöltje: tiszafüred

end/st/zsu kz

1981. szeptember 30.

tiszafüred, a tiszai vízlepcső és tározó üdülőközpontja pályázik szolnok megye nyolcadik városának rangjára - hangoztatták a nagyközségi tanács szerdai ülésén. a vi. ötéves terv fejlesztési programját a megye vezető szerveinek egyetértésével, ennek megfelelően dolgozták ki. a tervidőszakban új gyártócsarnokot, szerelőteret kap a magyar hajó- és darugyár tiszafüredi gyáregysége, az alumíniumárugyárban rekonstrukcióra kerül sor. a nagyközség városias rendezését akadályozó üzemeket új helyre telepítik. új vendéglátó és kereskedelmi egységeket nyitnak, a szolgáltatás javítására cipőgyorsjavító, ruhaszalon, komplex szerviz létesül. a „mesterek házána”, megépítésével új szolgáltató bázist kapnak a kisiparosok. a tiszafüreden található értékes gyógyvíz palackozó és termálüzem primorkelészet létesítését tervezik. az üdülőtérlet első nagyobb beruházásaként elkészül az ifjusági kiránduló központ, ahol évente többszáz fiatal táborozhat.

új szennyvíztisztító épül a lakosság társadalmi hozzájárulásával, fejlesztik a kempinget és megnyitják a tározótó szabadstrandját, amelynek közepében már elkészült a nagyközség nemzetközi méretű kajak és kenu versenypályája. a vi. ötéves terv fejlesztési programjához több millió forint értékű társadalmi munkát ajánlott fel a lakosság./mti/

-. -

bb.34. halálos balesetek

sa/zsu kz

1981. szeptember 30.

a gyöngyös és gyöngyöspata közötti utszakaszon orosz tiber 43 éves gépkezelő gyöngyöspatai lakos személygépkocsival előzés közben a vele szemben haladó autóbussznak ütközött, s a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint orosz tiber szabálytalanul előzött. a vizsgálat folytatódik.

jászberény belterületén egy vasuti átjáróban a vezetői engedéllyel nem rendelkező horváth istván 18 éves segédmunkás, szegedi lakos motorkerékpárral a leeresztett felsorompónak ütközött, és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a baleset vizsgálatát a rendőrség megkezdte.

/folyt.köv./

14.30/zsu

-22-

Handwritten signature

bb.34./halálos ... folyt./zsu

szolnok belterületén egy kereszteződésben fehér sándor 52 éves éjjeliőr, tószegi lakos motorkerékpárjával egy tehérgépkocsinak ütközött. a baleset következtében fehér sándor a helyszínen meghalt, a teherautó vezetőjét súlyos állapotban szállították kórházba. a vizsgálat eddigi adatai szerint fehér sándor nem adta meg az elsőbbséget a teherautónak. tovább folyik a vizsgálat./mti/

-. -

bb.35. befejeződött az idej balatoni viharjelzés

káp/st/zsu kz

1981. szeptember 30.

a meteorológiai intézet siófoki viharjelző obszervatóriumában szerdán éjjelkor véget ért az idej balatoni viharjelzés. ebben az idejben negyvenhárom alkalommal adtak vihar közeledésére figyelmeztető sárga és harmincnégy alkalommal a közvetlen veszélyt jelentő piros jelzést, illetve siófokon és balatonfüreden fényjelzést. a legerősebb széllelkést június 5-én nulla óra huszonnyolc perckor mérték siófokon, ez óránként kilencvenhárom kilométeres volt. május 17-én hullott le legnagyobb mennyiségű csapadék siófokon: 12 óra alatt 74,2 milliméter. a nappali órák legmagasabb hőmérséklete augusztus 3-án 34 fokig emelkedett, és a balaton vizének hőmérséklete is ezen a napon érte el siófokon a legmagasabb értéket, 26 celsius fokot.

az előrejelzés pontosságát mutatja, hogy az idejben kiadott viharjelzések a tó egész térségére vonatkoztatva kilencvennégy százalékban beváltak, s meteorológiai előrejelzési hiányosságok miatt vízhalál nem fordult elő./mti/

ó-. -

bb.36. egy rekonstrukció - többféle haszon

csiz/st/zsu kz

1981. szeptember 30.

szerdán ismét megindult a termelés a salgótarjáni kohászati üzemek hideghengerművének átépített áthúzópácoló gyárrészlegében. az alig két hónap alatt véghezvitt rekonstrukció lehetővé tette új revétlenítő eljárás, a sósavas pácolás bevezetését. a korábban alkalmazott kénsavas pácfürdővel szemben a sósavas páclevet nem kell melegíteni és jobb a vele kezelt lemez felületi minősége.

/folyt.köv./

14.55/zsu

-23-

Handwritten signature

bb.36./egy ... folyt./zsu

a kénsavas páclé regenerálására nincs nagyüzemi eljárás, míg a felhasznált sósav kilenc^{ve}százaléka visszanyerhető és újra felhasználható, a víz pedig fertőtleníve, tisztán visszakerül az ipari vízhálózatba. ez nemcsak jelentős anyagmegtakarítással, de az élővizek szennyezésének csökkenésével is jár. a rekonstrukcióval egységesítették a hideghengermű és a huzalmű revétlenítő eljárását, amitől a nagy értékű berendezések jobb, folyamatosabb kihasználása várható. a salgótarjáni kohászati üzemekben arra számítanak, hogy a rekonstrukcióra költött harmincötmillió forint két éven belül megtérül./mti/

-.-

bb.37. az ifjúság kulturált szórakozása a győri városi tanácsülés napirendjén

mzs/st/zsu kz

1981. szeptember 30.

az ifjúság kulturált szórakozásának lehetőségeiről tárgyalt Győr város tanácsa szerdai ülésén. a testület megállapította, hogy a művelődési intézmények olyan programokat kínálnak, amelyek hozzásegítik a fiatal korosztályt a szabadidő tartalmas eltöltéséhez, az értelmes életvitel kialakításához. ezen a téren a kulcsszerepet tölti be a petőfi sándor művelődési központ, ahol a kiscsoportos kluboktól a zenei, színházi műsoros estéken át a kötetlen szórakozásig a kulturális szolgáltatások széles skáláját veheti igénybe az ifjúság. az egyik legújabb programja az ugynevezett ifi presszó, amely műsoraival, a bemutatók utáni vitakörökkel, aktuális művészeti kérdésekkel foglalkozó kerekasztalbeszélgetéseivel a fiatalok százait vonzza. a peremkerületekben működő művelődési házak rendezvényeit azonban már jóval kevésbé látogatja a 30 év alatti korosztály, mert programjaik csupán helyi-közzel találkoznak az ifjúság igényeivel - mutattak rá a tanácsülésen mint a tanácsstagok elmondták az új lakónegyedekben a lakások átadásával egyidőben nem teremtődtek meg a kulturálódás, a szórakozás feltételei. ezt a hiányosságot pótolta az ady endre lakótelep lepen nemrégiben megnyitott városi könyvtár, amely író-olvasó találkozóknak, pódiumszínházi rendezvényeknek, stúdiómozinak is otthont ad. a tanácsülésen bejelentették, hogy rövidesen megnyitja kapuit az ady városrész klubháza is, amelyet egy felvonulási épületből alakítanak ki. ebben kap helyet a városrész ifjúsági és sportklubja. a tanácsstagok egy napjainkban jelentkező, újfajta igényre, a családokat együttesen szórakoztató programokra is felhívták az illetékesek figyelmét. hangsúlyozták, hogy az ötnapos munkahét fokozatos bevezetésével mielőbb gondoskodni kell ilyen családi-látogatható kulturális rendezvényekről, sporteseményekről, kirándulásokról./mti/

-.-

15.15/zsu

-24-

1540

bb.38. szociálpolitika a bőr- és cipőiparban - ülést tartott a bőrripari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége

t/os/gg/pp/zsu kz

1981. szeptember 30.

a bőr- és cipőipari vállalatok a hatodik ötéves tervidőszakban csaknem egymilliárd 620 millió forintot fordítanak dolgozók munka- és életkörülményeinek javítására. az idén ebből 407 millió forintot használnak fel, mindenekelőtt az egészségügyi ártalmak csökkentésére, a levegő tisztaságának védelmére, a zaj, a vegyi anyagok, a monotónia kedvezőtlen hatásainak mérséklésére. a vállalati középtávu szociális tervek többsége összhangban áll a gazdasági lehetőségekkel s a dolgozók jogos igényeivel - állapította meg szerdai ülésén a bőrripari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége.

az ágazathoz tartozó 17 bőr-, cipőipari és bőrfeldolgozó vállalat munkavédelemre a következő öt esztendőben 699 millió forint felhasználását tervezte. ez mintegy 40 százalékkal haladja meg az előző ötéves tervben az e célra elköltött összeget. a munkakörülmények javításában elsőrendű feladat a zajcsökkentés, amelyek érdekében a mechanikus gépek zajszintjének mérséklését, központi kompresszorházak építését, kevésbé zajos gépek üzembe állítását, és egyéni védőeszközök beszerzését határozták el. a levegő tisztaságának védelmére tökéletesítik az elszívórendszereket, növelik a hatásfokukat, illetve zárt rendszerben működő gépeket alkalmaznak. tervezik a légkondicionáló berendezések felújítását is. e munkavédelmi feladatok megoldására a legnagyobb összegeket az alföldi, a duna, a minőségi cipőgyárban, valamint a budapesti bőrripari vállalatnál és a simontornyai bőrgyárban szánnak. az eddigieknél nagyobb gondot és több pénzt is fordítanak a bőr- és bőrfeldolgozó vállalatok a környezetvédelemre is. a rendelkezésükre álló több mint 200 millió forintból egyebek közt biológiai tisztítóberendezést szerelnek fel és iszapvittelenítő állomást építenek. az üzemegészségügy és a rehabilitáció fejlesztésére 109 millió forintot használnak fel. ennek 90 százalékából korszerűsítik az öltözőket, mosdókat, fürdőket. a rehabilitáció, bár a szabályozás külön dotálja a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatását, még mindig nem kapta meg a maga helyét a vállalatok terveiben.

a hatodik ötéves tervidőszakban a szociális tervek előrelépést ígérnek az üzemi étkeztetésben, az üdültetésben, a lakásépítések támogatásában is. a központi vezetőség felhívta azonban a vállalatok figyelmét az üzemi étkeztetés szolgáltató jellegének erősítésére, valamint arra, hogy a vállalati üdültetés minőségének javítása mellett, a dolgozók egyre növekvő igényeinek kielégítésére, mindenütt keressék az új üdülési lehetőségeket.

/folyt.köv./
15.20/zsu

-25-

1545

bb. 38./ülést tartott ... folyt./zsu

az előző tervidőszakhoz képest két és félszeresére emelt lakásépítési támogatáson kívül - hangsúlyozták a központi vezetőség tagjai - a vállalatok biztosítsanak egyebek között tervezési, szakmai tanácsadást, kedvezményes fuvar, és tegyék lehetővé a vállalati gépek igénybe vételét is dolgozóik számára.

összességében megállapították, hogy a bőripari és bőrfeldolgozó vállalatok a korábbiaknál alaposabban készítették el szociális terveiket, azonban az iparághoz tartozó vállalatok egy része még mindig nem tekinti a szociális beruházásokat, intézkedéseket a termelésre közvetlenül visszaható, a gazdasági eredményeket nagymértékben befolyásoló tényezőknél, a gazdasági eredményes szociális és más terv-fejezetek összhangja, például a szakmai képzés, továbbképzés területén. helyenként még szemléletbeli okok is akadályozzák, hogy a szociális terv az emberről való átgondolt, előrelátó gondoskodás eszközévé váljon./mti/

-.-

bb. 41. a magyar és a jugoszláv vöröskereszt vezetőinek határmenti megbeszélése szegeden

dén/st/zsu kz

1981. szeptember 30.

a jugoszláv vöröskereszt küldöttsége makszmiljan klansek elnök vezetésével szegedre látogatott, ahol a már hagyományossá vált határtalálkozók keretében megbeszélést folytatott a magyar vöröskereszt hantos jános vezette küldöttségével. a megbeszélést cseréltek a nemzetközi vöröskereszt mozgalom időszerű kérdéseiről, különös tekintettel a nemzetközi vöröskereszt ez év novemberében manilában megtartandó xxiv. konferenciájának napirendjén szereplő témákra. a jugoszláv küldöttség szerdán elutazott hazánkból./mti/

-.- főtitkár

bb. 46. összkomfortos faházak olaszországba

sz/s/pp/zsu kz

1981. szeptember 30.

az émexport és a mogürt megkezdte komplett, összkomfortos erdőrt-faházak szállítását és helyszíni felszerelését olaszországba. a magyar külkereskedelem 50 komplett erdőrt-épület szállítására kapott megrendelést olasz cégektől. a kétszobás, minden kényelmi berendezéssel felszerelt faházakból az émexport és a mogürt szakemberei egy kis lakótelepet építenek fel olaszországban./mti/

15.25/zsu

-.-
- 26 -

1550

bb. 39. jobban kihasználják a dél-alföldi táj kedvező adottságait - a mezőgazdasági szövetkezetek megyei küldött közgyűlése szegeden

tób/st/gw kz

1981. szeptember 30.

csongrád megye a mezőgazdasági termelés szempontjából hazánk legkedvezőbb éghajlati adottságu vidéke. a táj adottságainak intenzívebb kihasználásáról nagy hangsúllyal esett szó a csongrádi mezőgazdasági szövetkezeteknek szerdán szegeden tartott küldött közgyűlésén. a hatodik ötéves tervben a termelést 15-17 százalékkal kívánják növelni. csongrád különleges adottsága, hogy hazánk terméle energiában leggazdagabb megyéje. erre alapozva a tervidőszakban szegeden két, egyenként 6,5 hektáros kertészeti „üvegváros”, épül, amelyek jelentős mértékben javítják az ország primőrzöltség ellátását. baromfitelepek, gépműhelyek és egyéb gazdasági épületek fűtésére is fokozottabban felhasználják a hévizet. a napfényben bővelkedő megye duna-tisza közti homokvidékén a hatodik ötéves tervben ezeröttszáz hektáron telepítenek nagyüzemi szőlőt és ugyancsak ekkora területen gyümölcsöszt.

a tanácskozáson felszólalók felhívták a figyelmet a termőföld fokozott védelmére. a gazdaságok vezetői ígéretet tettek arra, hogy a lakatlan, romos tanyákat gyorsított ütemben bontják le, a felszabadult területet megfelelő talajjavítás után termelésbe állítják. a még meglévő, de nélkülözhető dűlőutakat ugyancsak gyorsított ütemben szüntetik meg és visszadják a termelésnek. az új tervidőszakban folytatják a már megkezdett komplex meliorációt: 84.000 hektárt mentesítenek a belvizveszélytől és 20.000 hektáron végeznek kémiai talajjavítást.

jól bevált csongrád megyében az egymással szomszédos, nagyjából azonos adottságu tsz-ek ugynevezett mikrokörzeti együttműködése. a kölcsönös segítségnyújtásnak ezt a formáját az eddigi tapasztalatok alapján még tervszerűbbé kívánják tenni.

/mti/

-.-

bb. 43. tanulmánykötet három nyelven a magyar gazdaságpolitikáról

sl/pá/gw kz

1981. szeptember 30.

„a magyar gazdaságpolitika új vonásai”, címmel három nyelven adott ki tanulmánykötetet a magyar kereskedelmi kamara. az angol, a német és a francia nyelvű kiadványt szerdán kerekasztal beszélgetésen mutatták be a sajtó képviselőinek. a beszélgetésen a szerzők közül csikós-nagy béla államtitkár, az országos anyag-és árhivatal elnöke, valamint bognár józsef, a világgazdasági kutató intézet igazgatója hangsúlyozták a külföldre irányuló tájékoztatás fontosságát és a magyar kereskedelmi kamara szerepét gazdaságpolitikánk külföldön történő ismertetésében.

/mti/

-.-

15.30/gw

- 27 -

1555

bb. 40. erőteljesen fejlesztik az állattenyésztést - a fejér megyei tanács végrehajtó bizottságának ülése székesfehérváron.

zsi/st/gw kz

1981. szeptember 30.

1985-ig 8 milliárd forintot költenek a fejér megyei mezőgazdasági nagyüzemek az állattartó telepek rekonstrukciós bővítésére. ezzel a gazdaságok évi vágóállat termelése 18 ezer tonnával, tejtermelése pedig napi 50 ezer literrel emelkedik - jelentették szerdán székesfehérváron, a fejér megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén a hatodik ötéves terv mezőgazdasági beruházásaival 1985-re összesen 12 ezer férőhely tehén és növendékistálló, 20 ezer férőhely sertéshizlaló, 8 ezer férőhely juhhodály, 150 ezer tonna befogadó képességű szemestermény-tároló és 16 ezer négyzetméter alapterületű gépműhely épül fejér megyében. növelik az állattenyésztés hozamát és jövedelmezőségét, a szántóföldi növénytermesztés hatékonyságának fokozásával pedig a következő öt évben összesen 20 százalékkal, 700 ezer tonnával több gabonát kívánnak betakarítani, mint az elmúlt tervidőszak alatt. mindezek eredményeként a fejér megyei mezőgazdasági nagyüzemek a terv szerint 1985-re jelenlegi termelési értéküket egyharmadával, nyereségüket pedig 25 százalékkal növelik, s jelentősen bővítik a kiegészítő szolgáltató, illetve ipari tevékenységüket is.

/mti/

- . -

bb. 42. új programok a planetáriumban

t/gi/tr/dg/gw kz

1981. szeptember 30.

Ösztörl új programokkal várja látogatóit a planetárium. mint horváth andrás igazgató szerdai sajtótájékoztatóján elmondta: az idén 5. éves intézmény újdonságai között is első helyen említendő, hogy október közepétől komolyzenei hangversenyeket rendeznek a mesterséges égbolt alatt. szombaton esténként az albinoni kamaraegyüttes mutatkozik be, névadójuk és más barokk mesterek szerzeményeivel. idén, a természettudósok harmincadik alkalommal rendezik meg a csillagászati hetet. a planetáriumban október 11-ével kezdődő hét mindenegy napján más és más égitestet ismertetnek meg a közönséggel. szó lesz egyebek között a saturnus gyűrűrendszerének rejtélyes szerkezetéről, a jupiter io nevű holdjának kénvulkánjairól, a marsról küldött meteorológiai előrejelzésekről, továbbá a naprendszer felderítésére indított űrszondák útjáról, eredményeiről.

egy másik program a fény világa címet viseli, s a résztvevők nyomonkövethetik a többi között a fény természetéről vallott nézetek történeti változásait. a planetárium kupolája adta lehetőségeket kihasználva néhány kísérletet is bemutatnak; kiemelkedik közülük az az eljárás, amelynek révén - a benham korong segítségével - feltárulnak a szubjektív színérzetet előidéző mozzanatok, kiváltó okok. a színkeverés módozataival is megismerkedhetnek a résztvevők.

csütörtökönként, mint az már hagyomány, érdekes előadások is szerepelnek a programban. a témák többsége az űrkutatás, a csillagászat legfrissebb eseményeihez kapcsolódik.

/mti/

- . -

15.44/gw

- 28 -

16⁰⁰

bb.47. czinege lajos ausztriába utazott

sa/dg/zsu kz

1981. szeptember 30.

szerdán czinege lajos hadseregtábornok, honvédelmi miniszter vezetésével - otto rösch, az osztrák köztársaság szövetségi nagykövete minisztere meghívására - magyar katonai küldöttség utazott hivatalos baráti látogatásra ausztriába. /mti/

- . -

bb.45. bkv-közlemény

i/ri/s/dg/zsu kz

1981. szeptember 30.

a bkv értesíti az utazóközönséget, hogy az észak-déli metróvonal 3/a szakaszának építése miatt október 1-én üzemkezdettől a következő forgalmi változásokat lépteti életbe: a 3-as villamospótló

autóbusz körforgalomban közlekedik; új megállóhelyei: váci ut - kruzslák béla utcai végállomás - teve utca - róbert károly körut - váci ut - dráva utca. a többi megállóhely változatlan.

a 33-as villamospótló autóbusz utvonala: a váci utig változatlan, majd róbert károly körut - angyalföldi ut; tovább azonos a 3-as villamospótló autóbusz utvonallal; visszafelé angyalföldi ut - róbert károly körut - árpád hid; tovább az eredeti utvonalon. megállóhelyei a módosított utvonalon megegyeznek a 3/v jelzésű autóbuszéval. új megálló: a szt. istván körut felé az árpád-hídon, a váci ut kereszteződése előtt.

a 32-es, a 32-es gyorsjáratok utvonala a váci ut felé: béke utig változatlan, majd fáty utca - váci ut végállomás; kőbánya városközpont felé: váci ut végállomás - forgách utca - vágó béla utca - frangepán utca; tovább változatlan.

a 43-as, a 43-as gyors és a 43/a gyors járatok utvonala: váci ut - forgách utca - vágó béla utca - frangepán utca - teve utca - angyalföldi ut - dunyov utca - süllő utca - visegrádi utca - katonai józsef utca - kresz géza utca - balzac utca - hegedüs gyula utca - dráva utca - visegrádi utca - véső utca - apály utca - angyalföldi ut - teve utca - fáty utca - váci ut; tovább változatlan.

/folyt.köv./

16.00/zsu

-29-

16¹⁰

bb. 45./bkv ... folyt./zsu

a 84-es jelzésű autóbusz utvonala a szilágyi utca felé: az árpád-hídig változatlan, majd népfürdő utcai lehajtó-népfürdő utca - vízfogó utca - váci ut; tovább változatlan; moszkva tér felé: a vízfogó utcáig változatlan, majd vízfogó utca - népfürdő utca - árpád híd; tovább változatlan.

a 182-es jelzésű éjszakai autóbusz utvonala a kruzslák béla utca felé: dráva utcáig változatlan, majd tovább azonos a 3/v jelzésű autóbuszéval; kőbánya-kispest felé: a csanádi utcáig azonos a 3/v jelzésű autóbuszéval majd tovább változatlan./mti/

-.-

bb. 44. lemondott a kedvezőtlen termőhelyi adottságért járó állami támogatásról a szentlőrinci gazdaság

igó/st/gw kz

1981. szeptember 30.

a mecsek és a dráva között fekvő szentlőrinci állami gazdaság a megfontoltan, következetesen végrehajtott termelési szerkezetváltás eredményeként az elmúlt öt évben megduplázta termelési értékét és nyereségét s gazdálkodásának eredményességére való tekintettel lemondott a kedvezőtlen termőhelyi adottsága fejében megillető állami támogatásról. ezt a példászerű magatartást emelte ki a baranya megyei tanács végrehajtó bizottsága, amely a szerdai ülésén a gazdaság helyzetét tárgyalta meg.

a szentlőrinci termékváltás leginkább szembetűnő sikerét a burgonyatermelés és -feldolgozás terén elért eredmények jelzik. baranya nem tartozik a hagyományos burgonyatermelő megyék közé. a szentlőrinci gazdaság azonban a legkorszerűbb termelési technológiát alkalmazva kimagasló terméshozamokkal szerzett magának nevet a szakmában, és a burgonyatermelés országos rendszergazdája lett. átlagtermése az elmúlt öt éves terv időszakában kétszerese volt a hazai átlagnak. a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium döntése alapján a szentlőrinci állami gazdaság építi fel az ország első burgonyafeldolgozó üzemét, mégpedig tulnyomórészt a maga erejéből. a végrehajtó bizottság ülésén a gazdaság igazgatója, kern józsef bejelentette, hogy az év végén már próbüzemelésre készen lesz a burgonyapelyhely gyár, noha a terveket csak május utóján kapták kézhez. a gyár tehát, amelynek beruházási költsége meghaladja a másfél száz millió forintot, hét hónap alatt elkészül. az ormánysági vajszlón épülő üzem évente kétezer tonna burgonyapelyhelyt gyárt majd, többek között a kedvelt krumplis kenyér alapanyagaként, amelyét jelenleg importból szerzünk be. a gazdaság a hozamok további növelése és a termelés biztonsága érdekében az egész területre kiterjedő talajmellioráció megindítását tervezi.

/mti/
16.07/gw

- 30 -

1615

bb. 49. sajtótájékoztató az országos múzeumi és műemléki hónapról

t/km/sa/dg/gw hgy

1981. szeptember 30.

az idén októberben - immár huszadik alkalommal - ismét megrendezik az országos múzeumi és műemléki hónapot, amelynek központi rendezvényét október 2-án makón, az ujonnan elkészült múzeumépületben tartják. egyúttal, ugyanitt megnyitják a makó 700 éve című új állandó kiállítást - jelentették be szerdán a fészkek művész klubban megtartott sajtótájékoztatón.

kovács tibor a művelődési minisztérium múzeumi osztályának vezetője hangsúlyozta, hogy társadalmi kezdeményezés és igény hívta létre és élte az országos múzeumi és műemléki hónapot. a gazdag programból kiemelkedők a makói központi rendezvény mellett a magyar nemzeti galériában október 15-én megnyitott a válogatás magyar magángyűjteményekből című tárlat. hasonló nagyságú magángyűjteményi tárlatot 1902-ben rendeztek utoljára Magyarországon, a múcsarnokban. most több mint 80 gyűjteményből mintegy 320 festményt, szobrot, rajzot mutatnak majd be. külön-külön csoportosítva mutatják be a xiv-xviii. századi európai műveket, a magyar mesterműveket a xix-xx. század első feléből és a kortárs művészet legkiválóbb - magángyűjteményekben őrzött - alkotásait. számos mű most kerül először nyilvánosság elé. olasz, német, spanyol és magyar gótikus alkotások között látható majd az 1420 körül alkotott barkai szent katalin szobra, amelyet a középkori magyar szobrászat egyik csúcsteljesítményeként tart számon a művészettörténet. a xix-xx. századi anyagban a nemzeti művészet jeleseinek számos fontos alkotása tekinthető meg: székely bertalan, munkácsy mihály, paál lászló, csontváry, rippl-rónai józsef és vaszary jános művei. a kortárs mai magyar művészetet barcsay jeno, bálint endre, korniss dezső, ország lili, kondor béla, tóth menyhért olyan alkotásai képviselik, amelyek a múzeumokból egyelőre hiányoznak. a tárlat november 30-ig tekinthető meg.

a következő hetekben a fővárosban és országszerte számos más kiállítás is nyílik a múzeumi és műemléki hónap alkalmából. a fővárosban október 1-től a magyar munkásmozgalmi múzeum ad ott-hont egy berlini múzeum vendégkiállításának hajózás és tengeri kereskedelem címmel. szentendrén a szabadtéri néprajzi múzeumban október 18-tól látható a kislétföldi tájegységet bemutató új kiállítás. székesfehérvárott a csók istván képtárban magyar művészet az ötvenes években címmel rendeznek tárlatot október 25-től. október 16-tól egerben ismét látogatható a felújított képzőművészeti gyűjteményt bemutató képtár.

a sajtótájékoztatón kovács tibor értékelte a négy évvel ezelőtt indított tájak, korok, múzeumok közművelődési mozgalom most záruló első szakaszának eredményeit. a mozgalom nem várt mértékben találkozott a lakosság legszélesebb rétegeinek érdeklődésével. a játékos közművelődési célú országjárás négy hónap alatt több tízezer embert vonzott. a természetvédelmi területeket, műemlékeket, múzeumokat bemutató kiadványból több mint 240 ezer példány fogyott el.

/folyt.köv./
16.40/gw

- 31 -

1415

bb. 49. /sajtótájékoztató az....folyt./gw

jövőre tervezik egy többlépcsős, új játékforma bevezetését, amely méginkább ösztönzi majd az elmélyültebb és szélesebb körű önművelést, nemzeti értékeink, multunk és jelenünk eredményeinek megismerését.

mendele ferenc az országos műemléki felügyelőség igazgatója elmondta, hogy az omf szakemberei az idén 23 műemlék kutatásával foglalkoztak. ezek közül kiemelkedik az ozorai vár ásatása, a pécsi egykori középkori egyetem feltárása, a pécsi, győri, kőszegi, soproni, székesfehérvári városrekonstrukciós munkákat előkészítő helyszíni kutatás. a tervezőépítésszek 41 épület kiviteli terveit készítik el az idén. a legfontosabbak között említette a soproni szent györgy utca 12-14. szám alatti épületet, a fertődi kastélyparkot, a veszprémi vörös október utca 7. szám alatti házat. az építők, restaurátorok az év során 105 műemléképületen dolgoznak, közülük 28-at szándékoznak az idén átadni rendeltetésének. átadták már a szombathelyi alkotmány utca 3. szám alatti lakóházat, és végeztek hollókőn két népi épület helyreállításával. az év végéig további fontos emlékekről, mint például a veszprémi püspöki palotáról, a miskolc-avasi református templomról és a ráckevei savoyai kastélyról kerülnek le az állványok. a muzeumi-műemléki hónap során kőszegen a rajnis utca 5. szám alatti lakóház, adorjásán és nyirmihálydin református, balatonszőlősen katolikus templom helyreállítását fejezik be.

az igazgató szólt arról is, hogy megfelelően haladnak a pannonhalmi főapátság rekonstrukciós munkái, s 1982. nyarán a tervek szerint befejeződik az esztergomi bazilika helyreállítása is. budapesten folytatódik a nyugati pályaudvar nagy csarnokának, valamint a pályaudvar további részeinek a felújítása.

mti/

- . -

bb.53. szerkesztőségek figyelmébe!

zsú hgy

1981. szeptember 30.

mai bb.32. számú hírünkét /szólnok megye nyolcadik városjelöltje tiszafüred/ teljes egészében

v i s s z a v o n j u k

/mti/

- . -

16.40/zsu

-32-

17.30

bb. 50. az energiatakarékosság kérdéseiről tárgyalt a csongrád megyei neb

dén/st/gw hgy

1981. szeptember 30.

a legutóbbi években a korábbinál több figyelmet fordítottak csongrád megyében az energetikai berendezések állapotára, az energiavesztések csökkentésére, a gazdaságosabb energiaszerkezet kialakítására - állapították meg a megyei népi ellenőrzési bizottság szerdai ülésén. a megye ipari üzemei 1980-ban 3,1 százalékkal kevesebb energiát fogyasztottak, mint 1979-ben, holott termelésük általában növekedett. a népi ellenőrök vizsgálata ugyanakkor azt is kimutatta, hogy az energiatakarékosságot szolgáló beruházási döntések elég nehezen születnek meg, az ilyen munkálatok kivitelezése hosszadalmas. az energetikusi szervezetek elsősorban a mezőgazdasági nagyüzemekben még nem mindig állnak hivatásuk magaslatán, és az energiamegtakarítást szolgáló anyagi ösztönzésnél is bőven akad javítanivaló. gyakori, hogy a normán felüli üzemanyagot fogyasztó járműveknél, erő és munkagépeknél nem vizsgálják ki ennek okait, nem javítják ki időben a túlfogyasztást okozó hibákat. nem alkalmazzák a már hazánkban is kapható üzemanyagtakarékos segédeszközöket a benzinüzemű járműveknél. ennek okát a népi ellenőrök a vállalati érdekeltség hiányában látják, mert az alapszabvány csökkentésére a rendeletek ilyen esetben sem adnak lehetőséget. a benzintakarékos eszközök a népgazdaságnak ugyan hasznot hoznának, beszerzésük azonban a vállalatnak csak anyagi megterhelést jelent. ezért javasolják, hogy a rendeletek módosításával benzintakarékos eszközök felszerelése esetén tegyék lehetővé az üzemanyagnorma módosítását.

/mti/

- . -

bb.52. elfogták a kék fényben is körözött csalót

s/zsu hgy

1981. szeptember 30.

a legutóbbi kék fényben a nézők segítségét kérték borbás józsef 38 éves büntetett előéletű felszolgáló elfogásához, aki alaposan gyanúsítható többrendbeli csalás elkövetésével. borbás józsef 1980. novemberében ellopta a pilisi állami parkerdőgazdaság csikóvárjai turistaházának bélyegzőjét, s felhasználásával az ország különböző áruházaiiban több százezer forint értékben műszaki és lakberendezési cikket vásárolt. borbás józsefet a rendőrség a lakosság bejelentése alapján elfogta és ügyében őrizetbe vétele mellett a vizsgálatot a ii. kerületi rendőrkapitányság folytatja./mti/

- . -

17.05/zsu

-33-

17.40

bb. 51. közlekedési balesetek

s/gw hgy

1981. szeptember 30.

pest megyében bag belterületén szira józsef 20 éves gépkocsivezető, valkói lakos személygépkocsijával elütötte czégyény lajos 29 éves segéd munkás, bagi lakost, aki sérüléseibe a helyszínen belehalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint szira józsef nem az ut- és látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette gépkocsiját. a rendőrség gépjárművezetői engedélyét bevonta és őrizetbe vette.

tatabánya belterületén két volán-autóbusz összeütközött, mindkét autóbusz szakközépiskolás tanulókat szállított. a baleset következtében sepper árpád 16 éves tanuló, vértesszőlősi és gy. molnár mihály 16 éves tanuló, lábatlani lakos súlyos, életveszélyes, öt személy súlyos és 12 fő könnyű sérülést szenvedett. a könnyű sérülteket kezelés után a megyei kórházból elbocsátották. a baleset körülményeinek tisztázására a rendőrség szakértő bevonásával vizsgálatot indított.

/mti/

- . -

bb. 54. gaston plissonnier látogatása

t/me/s/zsu hgy

1981. szeptember 30.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására október 27-30- a között hazánkban tartózkodott gaston plissonnier, a francia kommunista párt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára.

a vendéget fogadta kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára.

havasi ferenc, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára megbeszélést folytatott gaston plissonnier-val. a szivélyes, elvtársi légkörű találkozáson áttekintették a nemzetközi helyzetet és eszmecserét folytattak az országainkat és pártjainkat érintő időszerű kérdésekről. a megbeszéléseken jelen volt berecz jános, a kb tagja, a külügyi osztály vezetője./mti/

- . -

17.10/zsu

e

-34-

1445

bb. 55. megbízólevél átadás

tr/dg/gw hgy

1981. szeptember 30.

losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, szerdán fogadta josé joaquim de mena e mendonca rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a portugál köztársaság nagykövetét, aki átadta megbízólevelét. a megbízólevél átadásnál jelen volt hollai imre külügyminiszterhelyettes.

/mti/

- . -

bb. 56. üdvözlő távirat

tr/dg/gw hgy

1981. szeptember 30.

a kínai népköztársaság megalakulásának 32. évfordulója alkalmából lázár györgy, a minisztertanács elnöke, táviratban üdvözölte csao ce-jangot, a kínai népköztársaság államtanácsa elnökét.

/mti/

- . -

bb. 57. üdvözlő távirat

tr/gw hgy

1982. szeptember 30.

losonczi pál, az elnöki tanács elnöke, táviratban üdvözölte alhadzsi shehu shagari-t, a nigériai szövetségi köztársaság elnökét az ország függetlensége kikiáltásának 21. évfordulója alkalmából.

/mti/

- . -

bb. 58. üdvözlő távirat

tr/dg/gw hgy

1981. szeptember 30.

losonczi pál, az elnöki tanács elnöke és puja frigyos külügyminiszter ciprus nemzeti ünnepe alkalmából táviratban köszöntötte kiprianu-t, a ciprusi köztársaság elnökét, illetve rolandisz külügyminisztert.

/mti/

- . -

↳ SZPIROSZ

bb. 59. kárpáti tamás kiállítása

↳ NIKOSZ

tó/is/pá/dg/gw hgy

1981. szeptember 30.

kárpáti tamás festőművész munkáiból nyílt kiállítás szerdán a műcsarnokban. a fiatal művész 1974-ben végzett a képzőművészeti főiskolán, s ezuttal hetedszer jelentkezik önálló tárlattal. mostani kiállításának mintegy félszáz olajfestménye, tulnyomórészt az 1981-es esztendő termése. jellegzetesen egyéni formanyelve a 25 darabból álló példázatok című sorozatában érvényesül a leginkább; körünk emberének életérzéseit jeleníti meg.

/mti/

- . -

17.32/gw

- 35 -

1450

bb. 60. vetik már a búzát, zöldell az árpa, beérett a leányka
- határszemle hét megyéből

káp/kocs/szü-/tas/tób/vir/az/mné/gw hgy 1981. szeptember 30.

az ország több vidékén készítette kényszerpihenőre az eső a határban dolgozókat, de az őszi munkák lendülete nem tört meg, kellett is a szusszanásnyi idő, például a traktorosoknak, kombájosoknak, hogy gépeiket átvizsgálják, kijavítsák az apróbb-nagyobb hibákat. ezt jelezték somogyból is, ahol kedd este óta 50 milliméternyi csapadék hullott le. a megye gazdaságai hamarosan végeznek a silókukorica és a napraforgó betakarításával és kellő mennyiségű cukorrépát szedtek fel ahhoz, hogy folyamatosan elláthassák a kaposvári cukorgyárat.

zsalában is okozott némi fennakadást a szeptember végi esőzés, ám a megye gazdaságai - terveikhez, s a szokásos ütemhez képest - továbbra is tartják kéthetes előnyüket: főszedték a burgonya 90 százalékát, 11 ezer hektárnyi silókukoricájukból 9,5 ezer hektár termését már levágták, jól haladnak a kukoricatöréssel. finisébe érkezett az őszi árpa vetése, s hozzáálltak a búzavetéshez.

hasonló hírek érkeztek az ország tulsó szegletéből, csongrádból, ahol csaknem 100 ezer hektáron termelnek őszi kalászosokat. nem egy gazdaságban - így az árpavetést leghamarabb bevégező szegedi móra ferenc tsz-ben - a vetésterület felén már sorol, zöldell az őszi árpa. szegediek paprikát is, a szegedi új élet tsz-ben már másodszor szüretelik a palántázva ültetett fűszernövényt, s megkezdtek a magról vetett paprika szedését is, amelyben 250 diák segít. egy hét múlva megindulnak a szedőgépek is azokon a táblákon, ahol új kísérleti fajtákat termesztene, melyek termése egyszerre érik be. ezeket a paprikákat tövestől szedik ki, s a bokroktól megtisztított földet rögvest szántják is, készítik elő a talajt a búzának, melynek egyik legjobb előveteménye a fűszerpaprika.

megkezdtek a buza vetését a hét elején hajdu-bihar megye termelőszoövetkezeteiben is. elsősorban a hortobágy peremén a bihari részen, a szikes talajokon, a fehér földeken álltak munkába a gépek, ezeken a táblákon ugyanis most jó magágyat tudnak készíteni, de ha megkezdődik a nagy őszi esőzés, ragadós lesz földjük, nem boldogul rajta a gép. a vetésre előkészített talajt 30 ezer hektáron szórták meg szervezestrágyával, s az előzetes laboratóriumi vizsgálatok szerint kellő mennyiségű műtrágyával is.

/folty.köv./

17.37/gw

18⁰⁰

- 36 -

bb. 60. /vetik már a búzát,folyt./gw

az őszi betakarítással egyidőben jól haladnak a talajmunkák pest megye gazdaságaiban is: a 93 ezer hektárnyi vetésterület egy-negyedén már földbe került a mag. sok diák dolgozik a megye gyümölcsüskertjeiben, szőlőiben, máris 11 ezren segítik a betakarítást, az őszi időnyben összesen 41 ezer diák veszi ki majd részét a gyümölcszedésből, szüretből.

szüreti hírek érkeznek heves megyéből: mostanáig mintegy 70 ezer mázsa szőlőből szüretelték le a mustot az eger-mátravidéki borgazdasági kombinát feldolgozó üzemében. a korai érésű illatos szőlőfajták - a muscat-ottonel, a tramini, az irsai olivér, s a medoc mustja már a pincében forr; a középérésű kékszőlőfajták, köztük a kékfrankos szüretéhez most kezdenek hozzá. az egri dombokon szedésre érett már a leányka, bár a hárstlevelű, olaszrizling fürtjei majd csak később kerülhetnek puttonyba, ez már azt jelzi: megkezdődött a nagyszüret a hevesi történelmi borvidéken is.

/mti/

- . -

bb. 61. befejeződött az unesco nemzetközi zenei tanácsának közgyűlése

i/gi/pá/dg/gw hgy

1981. szeptember 30.

szerdán budapesten befejezte munkáját az unesco nemzetközi zenei tanácsának /cim/ 19. közgyűlése. a háromnapos konferencia jelentőségéről szólva a cim magyar bizottságának tagjai elmondották az mti munkatársának: megtiszteltetés volt, hogy e tekintélyes, a világ szinte valamennyi országával kapcsolatot tartó szervezet hazánkat választotta soros találkozója színhelyéül. ebben a magyar zenei élet és - tekintettel születésének centenáriumára - bartók béla zeneszerzői munkásságának elismerése nyilvánult meg.

az ötven országból érkezett csaknem 300 gyakorlati és elméleti szakember áttekintette a zenei tanács nagyobb vállalkozásainak helyzetét. kiemelkedő fontosságú a tervezett zenetörténeti monográfia, amely földrészenkénti bontásban a fellelhető kezdetektől napjainkig öleli fel a zenei ismereteket. a többkötetes munka elkészítését évekkal ezelőtt a szocialista országok képviselői vették fel, s a magyar zenetörténet eredményeit elismerendő kárpáti jános zenetörténészt kérték fel a szerkesztői tennivalók összefogására. a közgyűlésen most elmondották, hogy a munkálatok jó ütemben haladnak, s még ebben az évben nyomdába kerül az első kötet. a második kötet 1987-ben jelenik meg. belátható időn belül lehetőség nyílik a zenei adatbank fellállítására is, amely lényegesen gördülékenyebbé, folyamatosabbá teszi majd a zenével foglalkozók kutatásait.

/folyt.köv./
17.58/gw

18³⁰

- 37 -

bb. 61. /befejeződött az unesco.....1.folyt./gw

a zenei tanács a fiatal énekesek, hangszeres előadóművészek, valamint zeneszerzők pályafutásának egyengetéséért is sokat tesz. pozsonyban például évente összeül egy, többtagu, elismert szakte-kintélyekből álló bíráló bizottság, amely az egyes nemzetközi rádiótársaságok által beküldött hangfelvételeket meghallgatva eldön-ti, kiknek szavaz bizalmat, kiket részesít a továbbiakban megkü-lönböztetett figyelemben. a kiválasztott művészek lemezeit a rádió-társaságok felkarolják, s gondoskodnak megfelelő publicitásukról. így, ily módon jutott a nemzetközi elismerés kapujába egykor kincses veronika, perényi miklós és az éber vonósnégyes. párizsban a zene-szerzők hangfelvételeit bírálják el. a közelmúltban három magyar kom-ponista ért el itt kimagasló sikert: durkó zsolt halotti beszéd, balassa sándor rekviem kassák lajosért, illetve szöllősy andrás iii. concerto című művével. ez utóbbit a zenei világnap alkalmából csütörtökön műsorára tűzi a magyar rádió és televízió szimfónikus zenekara. 1981-ben sem maradt babér nélkül a mai magyar zeneszer-zői gárda: decsényi jános sírfelirat aquincumból című szerzeményé-vel érdemelte ki a szakértők figyelmét. yehudi menuhin, a világhi-rű hegedűművész is részt vett a közgyűlésen, illetve a muzsikások kölcsönös nemzetközi segély alapítványának ülésén, amely testület-nek elnöki tisztét ő tölti be. az alapítvány jótékony célú gála-hangversenyek rendezésével támogatja a fiatal pályakezdő, valamint az idős rászoruló zeneművészeket. egy ilyen alkalommal párizsban lépett közönség elé fábián mártá cimbalom-művész.

a szerdai ülésen egyébként megválasztották a nemzetközi zenei tanács új tisztikarát. elnök: barry brook /usa/ lett, fő-titkár az osztrák gottfried scholz.

/mti/

- . -

bb. 62. a szerkesztőségek figyelmébe!

gw hgy

1981. szeptember 30.

mai bb. 48. sz. hírünk /pénzügyminisztérium....folyt./

csillag alatti 1 bek. 13. sorában a szöveg helyesen:

..... a kiutazó magyarok az eddigit meghaladó összegben.....

/mti/

- . -

18.09/gw

- 38 -

18.35
/

bb. 63. befejeződött a szocialista országok egészségügyi minisz-tereinek tanácskozása - megkezdődött a kgst egészségügyi együttműködési állandó bizottság ülése balatonaligán

böv/az/gw hgy

1981. szeptember 30.

szerdán balatonaligán befejeződött a szocialista országok egészségügyi minisztereinek tanácskozása. a három napos eszmecsé-rén bulgária, csehszlovákia, kambodzsa, korea, kuba, laosz, len-gyelország, magyarország, mongólia, mozambik, az ndk, a szovjetunió és vietnam képviselői a szakértők előterjesztése alapján megvitat-ták, hogy az utóbbi tíz esztendő tükrében mit mutat a megbetege-dések számának s összetételének alakulása, mint változtak a halá-lozások okai, milyen intézkedések szükségesek a betegségek mege-lőzéséhez. az elemzések eredményeként javasolták, hogy minden or-szágból - a tapasztalatok kölcsönös felhasználásával - dolgozzanak ki olyan célprogramokat, amelyek egyaránt tartalmazzák a megelőzés, a gyógyítás és a rehabilitáció feladatait. elsődleges tennivaló, hogy átfogó program alapján foglalkozzanak a keringési megbetege-désekkel, a daganatos megbetegedésekkel, melyek korai felismerése sorsdöntő jelentőségű a beteg számára. a jövőben azzal is számolni kell, hogy egyre nő a légzőszervi megbetegedésekben szenvedők és a neurológusok száma. szó volt a széleskörű szűrővizsgálatok meg-szervezésének módszereiről. a lakosság egészségi helyzetét tükr-öző hiteles információk megszerzését rendkívül fontosnak ítélte a konferencia, hiszen ezekre épül az egészségügy fejlesztési terve. a szocialista országok minisztereinek értekezletén is kiviláglott: az egész társadalmat érintő egészségügyi intézkedések kezdeménye-zésében és megvalósításában egyébként egyre nagyobb szerepe van a szervező orvosoknak.

x x x

szerdán balatonaligán megkezdődött a kgst egészségügyi együtt-működési állandó bizottságának xii. ülése. napirenden szerepelt többek között az egészségügy műszerellátása és a gyógyszerellátás. a tanácskozáson bejelentett mennyiségi és minőségi igényeket to-vábbítják a gépipari és vegyipari állandó bizottsághoz. összege-zik a tudományos, műszaki együttműködési terv végrehajtását is. 1977-től kezdődően 11 fő témakörben szervezték meg az együttműkö-dést, melynek révén az onkológiai, a szív és érrendszeri megbetege-dések kutatásában, a környezet higiéniaiban és a munkaegészségügy-ben máris figyelemreméltó eredményeket értek el, hasonlóképpen a műszerek és gyógyszerek szabványosításában az állandó bizottság ülése szombaton fejeződik be.

/mti/

- . -

18.27/gw

- 39 -

18.35
/

bb. 64. ülést tartott az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága

t/-ár/nj dg

1981. szeptember 30.

császár tiber, az mti munkatársa írja:

mezőgazdaságunk elmúlt egy évtizedéről e népgazdasági ág jelentőségét hűen tükröző, a fejlődés eredményeit és gondjait egyaránt árnyaltan megmutató képet kapott szerdai ülésén az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága. olyan képet, amely érzékletesen rajzolja ki a tennivalókat, a további cselekvés irányát is, így várhatóan jó alapot ad ahhoz, hogy az országgyűlés következő ülésén a képviselők sikeres munkát végezzenek. e megállapítás csen-dült ki a parlamentben megtartott tanácskozás vitájából: a bizottság tagjai a mezőgazdaság és az élelmiszeripar helyzetéről, a földtulajdont, a földhasználatot és a földvédelmet szabályozó törvények, valamint az emberi környezet védelméről szóló 1976. évi ii. törvény végrehajtásának tapasztalatairól készült beszámolókról mondtak véleményt.

a cselőtei lászló elnökletével megtartott ülésen részt vett apró antal, az országgyűlés elnöke is. elsőként váncsa jeno mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter tartott tájékoztatót, kiemelve, hogy miközben világszerte a mezőgazdasági és élelmiszeripari termelés arányainak csökkenését hozta az iparosodás, hazánkban e folyamat csupán mérsékelten érvényesült; magyarország mezőgazdasági termelésével a leggyorsabban fejlődő országok mezőnyében helyezkedik el. az elmúlt tíz év eredményei is bizonyítják, hogy hazánkban a termőföld a népgazdaság egyik legfontosabb erőforrása, olyan forrás, amely mással nem pótolható, de termékenysége mindenkor növelhető. élelmiszergazdaságunk mind több termékből a hazai szükségleteket jóval meghaladó árumennyiség előállítására képes, s ez is indokolja a további fejlesztésének szükségességét.

a mezőgazdaság összes termelése tíz év alatt több mint 56 százalékkal növekedett, jelentős az előrehaladás valamennyi területen - a szántóföldi növénytermesztésben, a kertészeti termelésben, az élelmiszeriparban, s az élelmiszeriparban egyaránt-, állattenyésztésünknek pedig ebben az időszakban eddigi történetének legeredményesebb szakasza volt.

a reális képnek azonban része az is, hogy a termelés emelkedésével nem tartott lépést a gazdaságosság, a versenyképesség, a kívánatosnál lassabban fejlődött a növénytermesztés, s nem csökkentek az egyes tájörzetek, üzemek közötti különbségek. továbbra sem sikerült jelentősen javítani a kedvezőtlen természeti adottságu gazdaságok helyzetét, lehetőségeit.

/folyt.köv./
18.40 nj

-40-

1900

bb. 64. /ülést tartott... 1. folyt./nj

váncsa jeno számot adott azokról a tervezett intézkedésekről is, amelyeket a kormányzat szükségesnek lát, annak érdekében, hogy az ágazat hatodik öt éves tervét sikeresen teljesíthessék.

több ponton kapcsolódtak az elhangzottakhoz gond a győri gyál-lantitkárnak, az országos környezet- és természetvédelmi hivatalt elnökének szavai is, aki az emberi környezet védelméről szóló törvény végrehajtásának tapasztalatairól készült beszámolót ismertette. a félévtizede alkotott törvény egyik legfontosabb alapelve ugyanis, hogy természeti erőforrásainkat - így a termőföldet is - megfelelő előre látással, körültekintéssel, takarékosan használtsa népgazdaságunk. a környezet védelmének nem lehet célja a termelés visszafogása, ám az annál inkább, hogy a tápanyagutánpótlásra felhasznált anyagok csak oda jussanak el, ahová szánják azokat. így a környezetvédelmi követelmények érvényesítésének egyik legfőbb területe a korszerű mezőgazdasági termelés. az elő-adó rámutatott a legjelentősebb további tennivalókra: a közműves vízellátás fejlődése és a csatornázás, illetve szennyvíztisztítás viszonylagos elmaradása okozta gondok megoldására, a nitrátos ivóvízzel veszélyeztetett települések súlyos helyzetére, a veszélyes hulladékok mennyiségének növekedésével kapcsolatos feladatokra és a különösen szennyezett ipari körzetek, továbbá a balaton fokozottabb védelmét szolgáló intézkedések szükségességére.

a vitában felszólaló képviselők elsősorban a mezőgazdaság és az élelmiszeripar helyzetét tükröző beszámolóhoz kapcsolódtak, egyetértve az elemzés megállapításaival, ám az összképet gazdagító vonásokkal egészítve ki a jelentést. németh istván /hajdu-bihar m. 9. vk/ arra hívta fel a figyelmet, hogy az utóbbi időben mind többfelé látni az országban elhanyagolt, megműveletlen termőföldeket, s ezzel összefüggésben sürgette, hogy a földvédelmi törvény szigorubb, következetesebb érvényesítésével vessenek gátat a megművelt területek csökkenésének. ehhez az ösztönzőrendszer módosítása, a föld védelmét célzó juttatások növelése is segítséget adhat.

hütter csaba/nógrád m. 7. vk/ arról szólt, hogy más szocialista országokhoz viszonyítva mezőgazdaságunk csekélyebb értékű állóeszköz- és géppark igénybe vételével teljesíti feladatait. az eszközök felhasználásának tehát igen kedvező a hatékonysága, ám ez bizonyos kényszerűséget is takar: a nagy értékű berendezések gyakran üzemidejüknel jóval tovább „szolgálnak”, ezért is olyan fontos, hogy a mezőgazdaság háttérjének fejlesztésére kidolgozott program tervszerűen megvalósuljon. részben e témához kapcsolódott antal imre /pest m. 19. vk./ is, aki elmondotta, hogy a mezőgéptrust vállalatok mind nagyobb biztonsággal látják el alkatrészutánpótlási kötelezettségüket, s ugyanezt szükséges megkövetelni külföldi partnereinktől is, mert a tapasztalatok szerint az importgépek gyakrabban állnak egy-egy alkatrész hiánya, késedelmes szállítása miatt.

/folyt.köv./
18.45 nj

-41-

1905

bb. 64. / ülést tartott... 2. folyt./rj

varga jános /pest m. 11. vk./ rámutatott: állattenyésztésünk dinamikus fejlődésében nagy szerepe volt az állategészségügyi munka megnövekedett színvonalának is, s a továbblépéshez ugyancsak jelentősen hozzájárulhatnak e terület szakemberei az állatállomány szaporulatának javításával, a fiatalok elhullások csökkentésével. oltóanyagtermelésünknek is fel kell azonban zárkóznia a nagyüzemi termelés igényeihez, s orvoslásra szorulnak a műszer- és gyógyszerellátás helyenkénti gyengeségei is.

guba sándor /somogy m. 3. vk./ a gyenge adottságú termelőszövetkezetek munkájához kért az eddigieknél több támogatást, egyetértve azzal a törekvéssel, hogy a gazdálkodási lehetőségeik bővítését célzó intézkedések megfogalmazásakor ne az általános gondokból, hanem egy-egy terület konkrét helyzetéből induljanak ki. hozzászólásában foglalkozott a gyepterületek felhasználásának fontosságával is. a termőföldek hasznosításának kérdése több alkalommal is visszatért a vitában, a képviselők egyként húzták alá annak szükségességét, hogy átfogó vizsgálat készüljön arról: miként lehetne a termelésből kivont földeket nagyobb arányban újra hasznosítani.

varga jános /győr-sopron m. 9. vk/ felvetette: a beszámoló markánsabban tükrözhetné a tudomány munkásainak tevékenységét s további feladatait mezőgazdaságunk fejlesztésében. a bizottsági ülés cselőtei lászló vitaösszefoglalójával ért véget. /mti/

-.-

bb. 65. időjárásjelentés

gw hgy

1981. szeptember 30.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. szeptember 30.-án szerdán este:

melegszik az idő

várható időjárás csütörtök estig: változóan felhős, párás idő lesz. szórványosan, inkább csak nyugaton várható zápor. a változó irányú szél napközben kissé megélénkül. a hőmérséklet holnap kora délután általában 20 és 25 fok között alakul, és csupán a tartósan ködös és felhős helyeken marad kevéssel 20 fok alatt.

/mti/

- . -

18.33/gw

- 42 -

1910

bb. 66. megtartotta tervtárgyaló közgyűlését az ikr

ber/az/gw hgy

1981. szeptember 30.

jövőre az ország szántóterületének több mint tíz százalékán, 526 ezer hektáron integrálja - hangolja össze, szervezi a termelést az ikr, teljes nevén: a bábólnai iparszerű kukoricatermelő közös vállalat. taggazdaságai nemcsak a kukorica, hanem a kalászosok teljes területét is a rendszer technológiája szerint művelik. az 1980. évihez képest átlagosan 5,6 százalékkal nagyobb hozamokat akarnak elérni, úgy, hogy ennél kisebb arányban növekedjenek a költségek.

a tervet realisnak, megvalósíthatónak ítélték meg a közös vállalat szerdán bábólnán tartott közgyűlésén, amelyen a 243 taggazdaság képviselői áttekintették az eredményeket s megvitatták a feladatokat.

jövőre ismét számos újdonság segíti a gazdaságosabb termelést, hasonlóan a rendszer gabonatermelés fejlesztési programjához. ez utóbbiba 18 taggazdaság kapcsolódott be a múlt év őszén, megvalósításához 36.000 hektáros buza-, illetve kukoricaterületen kezdtek hozzá. az eredmény: búzából hektáronként 782 kilogrammal nagyobb termést takarítottak be, mint amennyi a rendszer átlaga volt. hasonló különbségre számítanak a kukoricánál is.

nagyon kedvezőnek ítélték meg a közgyűlésen a rendszer gyep-programját is. ebben 74 taggazdaság vesz részt; az új technológiával telepített, gondozott füterületek már az idén kétszer annyi szénát adtak, mint amennyi korábban volt a gyephozam. rendkívül nagy az érdeklődés az új energiatakarékos kukoricabetakarítási és -raktározási módszerek iránt, s üdvözölték a taggazdaságok azt is, hogy a takarmányok gazdaságos helyi felhasználását szem előtt tartva a közös vállalat első állattenyésztési rendszereként a baromfi-hizlalás is helyet kapott a tervben. a tanácskozáson egyöntetűen úgy foglaltak azonban állást, hogy az új programokba csak olyan mértékben kapcsolódjanak be újabb taggazdaságok, ahogy azok műszaki, technikai hátterét meg tudják teremteni.

a közgyűlésen tíz új taggazdaságot vettek fel, és átadták a tavaszi kukoricavetési munkákban, valamint a rendszer buzatermelési versenyében az országos helyezést elért nagyüzemeknek az oklevelet.

/mti/

- . -

18.42/gw

- 43 -

1920

bb. 67. folytatódott a jelenkor történetéről rendezett tudományos ülészek

t/ár/tr/dg/gw hgy

1981. szeptember 30.

szerdán a magyar tudományos akadémia kongresszusi termében folytatta munkáját az a tudományos ülészek, amelyet az elmúlt negyedik század hazai történelméről rendezett a magyar történelmi társulat és az mta történettudományi intézete. a tanácskozás második napján huszár istvánnak, az mszmp kb társadalomtudományi intézete főigazgatójának elnökletével - a legutóbbi évtizedekben magyarországon végbement társadalmi változásokat, folyamatokat vizsgálták a kutatók előadásaikban.

kolosi tamás, a társadalomtudományi intézet tudományos osztályvezetője a társadalmi szerkezet változásai: a rétegződés és egyenlőtlenség címmel tartott referátumot. monigl istván, a népeségtudományi kutató intézet igazgatója a szocializmus fejlődésének hatására nemzeti méretekben megindult és ma is zajló életmódváltás jelenségeit, s az életkörülmények alakulását elemezte. orbán sándor, a történettudományi intézet osztályvezetője a mezőgazdaság kollektivizálásának történelmi tapasztalataival foglalkozott, válaszolva parasztságunk napjainkig megtett útját. enyedi györgy, a földrajztudományi intézet tudományos tanácsadója a hazai településszerkezet átalakulásáról tartott előadást. gábor e. istván és galasi péter, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem tudományos munkatársa a kiegészítő tevékenységek társadalmi összefüggéseivel kapcsolatos kutatásairól számolt be.

csütörtökön, a tudományos ülészek zárónapján a politika és a kultúra területéről hangzanak el előadások.

/mti/

- . -

bb. 70. havasi ferenc a csepel vas- és fémművekbe látogatott

t/of/rj dg hgy

1981. szeptember 30.

havasi ferenc, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára szerdán - egésznapos programmal - látogatást tett a csepel vas- és fémművekben. elkísérte iványi pál, a budapesti pártbizottság gazdaságpolitikai osztályának vezetője.

a csvm pártbizottságán ernszt antal, a pártbizottság első titkára, majd garai vilmos vezérigazgató tájékoztatta a központi bizottság titkárát a több mint 22.000 dolgozót foglalkoztató gyár-óriás gazdasági, politikai helyzetéről, eredményeiről és további feladatairól. elmondták: a gyári közvélemény az ország dolgait illetően bizakodó, kiegyensúlyozott, s a dolgozók a világpolitika kérdései iránt is nagy aktivitással, felelősséggel érdeklődnek.

/folyt.köv./

19.00 rj

-44-

1910

bb. 70. /havasi ferenc... 1. folyt./rj

a „művek”, üzemel az év első nyolc hónapjában sikerrel teljesítették idei tervük időarányos feladatait, s eredményesen dolgoznak az éves célkitűzések megvalósításán.

ezután gyárlátogatás következett. havasi ferenc - a csepel vas- és fémművek párt- és gazdasági vezetőinek, társadalmi szervezetei képviselőinek társaságában - megtekintette a martin-üzemet, a csőgyári beruházást, a kerékpár-szerelődét, a szerszámgyár nagypontosságú célgépeket gyártó üzemét, valamint a fémmű új színesfémkohászati berendezéseit.

/folyt.köv./

bb. 68. lakásépítés és társadalmi igények

t/me/rj dg hgy

1981. szeptember 30.

a lakásépítéssel kapcsolatos társadalmi igényekről, az építészeti feladatairól, az építészeti, várostervezési új törekvésekről tanácskoztatt szerdán a hazafias népfront országos elnöksége településpolitikai munkabizottságának építészeti és településrendezési albizottsága. tervezők, építészek elmondták: szükséges, hogy a következőkben a lakásépítésekénél az eddigieknél nagyobb mértékben vegyék figyelembe a társadalmi igényeket, amelyek településként, sőt egy-egy településen belül, városrészenként is különbözőek és időszakonként változnak. javasolták: folyamatosan jelezzék az adott helyen és időszakban megnyilvánuló igényeket. ezeket, valamint a városrendezési terveket és a településszerkezetet figyelembe véve döntsék el: milyen jellegű lakásokat építsenek. a cél, hogy sok lakás készüljön, az viszont nem szükségszerű, hogy azokat egy tömegben, lakótelepeken építsék - hangzott el a vitában.

/folyt.köv./

19.10 rj

-45-

1910

bb. 68. / Lakásépítés ... 1. folyt./rj

számos városrész nem alkalmas a tömeges építkezésre. a szakemberek hangsúlyozták, szükséges, hogy a tervezők új építészeti megoldásokat alakítsanak ki. a tömeges lakásépítés hozta létre a házigyári technológiát, a nagy tervező és építővállalatokat. fontos, hogy a jelenlegi - koncentrált - építőipari apparátust kapacitást a következőkben úgy szervezzék meg, hogy az a mai és a holnapi igényeket szolgálhassa. /mti/

-.-

bb. 69. pisti a vérzivatarban - 100. előadás a pesti színházban

tö-gi/rj dg hgy 1981. szeptember 30.

századik előadásához érkezett szerdán örkény istván groteszk játéka: a pisti a vérzivatarban, amelyet először 1979 január 20-án mutattak be a pesti színházban, várkonyi zoltán rendezésében. az életünk hol derűs, hol szomorú helyzetét felvonultató darabot megkedvelte a közönség, hiszen olyan szituációkkal találkozhatott, amelyek mindannyiunkkal megtörténhetnek.

a darabot változatlan szereposztásban, balázs péter, garas dezső, szombathy gyula és tordy géza főszereplésével játsszák. /mti/

-.-

bb. 71. díjkiosztó ünnepség és gálahangverseny a zeneakadémián

t/gi/rj dg hgy 1981. szeptember 30.

szerdán este a zeneakadémián kiosztották a nemzetközi lisztbartók zongoraverseny díjait, amelyet a tóth dezső művelődési miniszterhelyettes adott át a győzteseknek.

a művészek ezután koncertet adtak, a magyar állami hangversenyzenekar közreműködésével. műsoron bartók ii. és iii. zongoraversenye szerepelt. vezényelt kovács jános. /mti/

-.-

20.25 rj

-46-

20⁴⁰

bb. 72. hazaérkezett dániából lázár györgy

t/km/rj hgy

1981. szeptember 30.

lázár györgy, a minisztertanács elnöke, aki anker jörgensen dán miniszterelnök meghívására hivatalos látogatást tett dániában szerdán hazaérkezett. kíséretében voltak: hetényi istván pénzügyminiszter, török istván külkereskedelmi minisztériumi államtitkár, bajnok zoltán államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke és szarka károly külügyminiszterhelyettes.

a küldöttség fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent aczél györgy, a minisztertanács elnökhelyettese, nagy jános külügyminisztériumi államtitkár, továbbá állami életünk több más vezető személyisége. ott volt flemming brochner petersen, a dán királyság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /mti/

-.-

bb. 70. /havasi ferenc csepelen... 2. folyt./rj

a szerkesztőségek figyelmébe!

az anyag 1. folytatásának utolsó bekezdését visszavonjuk és helyette az alábbi szöveget adjuk:

délután havasi ferenc részt vett és felszólalt a csepel vas- és fémművek pártbizottságának kibővített ülésén, ahol napirenden szerepelt a szocialista munkaverseny-mozgalom helyzete és továbbfejlesztése.

a központi bizottság titkára gazdaságpolitikai kérdések kapcsán egyebek között szólt arról, hogy 35-36 esztendő után szokatlan gondok következtek szokatlan „klímába”, kerültek a szocialista nagyüzemek. mégis meg kell barátkoznunk azzal - mondta -, hogy lehetnek olyan fordulópontok, olyan időszakok, amikor a megtett utat végig kell gondolni, amikor a régmúlt vagy a közelmúlt gyakorlata tovább nem felel meg a jogos igényeknek. amennyire furcsa, legalább olyannyira természetes is, hogy az általános haladás időszakában egyik-másik szocialista nagyvállalatunk nehéz gondokkal küzd.

- manapság gyakran hallani - folytatta -, hogy mintha a kormányzatunk „kiábrándult”, volna a nagyüzemekből, mintha a kisüzem, a decentralizálás jelentené az „ügyeletet”, dicsőséget. ez így nem igaz. az elmúlt 25 évben a vállalatok szervezeti életében, egész intézményi rendszerünkben olyan helyzet volt, hogy nem a vállalat gazdálkodott, hanem felettük a minisztérium, az iparigazgatóság. ma már viszont az irányítási rendszerrel együtt a vállalatok helyzete is megváltozott. a gazdasági környezetnek megfelelően alakult az önállóságuk és a felelősségük is. a gyakorlat bebizonyította, hogy esetenként teljesen felesleges a nem egy vállalatra nehezedő tröszt szervezete; és bizony előfordul, hogy egy nagyvállalat üzeme, mint a jó tanítvány, felnőtt a professzorához. /folyt.köv./

20.45 rj

-47-

20⁵⁰

bb. 70. / havasi ferenc csepelen. 3. folyt./nj

ezután a vállalatok gazdálkodási felelősségéről szólott a központi bizottság titkára, de hangsúlyozta a közös eredményességért a kormányzat felelősségét is. példaként említette, hogy az állami tervbizottság 1979-ben napirendre tűzte a csepel művek helyzetét, és ha részlegesen is, de segítséget nyújtott alapvető problémái megoldásához.

- ezt az intézkedést joggal értelmezhetjük önkritikaként - mondta havasi ferenc-, majd így folytatta: - mi arról soha nem feledkezhetünk el, hogy szocialista társadalomban élünk, dolgaink megoldásainak ehhez a tényhez kell igazodniuk. tehát a gondjainkat is szocialista módon kell megoldani - humánusan. igen, emberségesen, de közgazdasági és gazdaságpolitikai kérdések megoldásánál szigorúnak és számonkérőknek kell lennünk. ez a gyakorlat a vállalatok szempontjából is fontos, ez gazdasági problémáink szocialista megoldásának újszerű módja. ezt az utat járjuk most, és ezt járjuk a jövőben is.

a továbbiakban a kisegítő gazdaságok témájáról szólt, amely a vitában korábban felmerült. emlékeztetett arra a tényre, hogy ma már 13-tól 26-ig terjed egy átlagos család háztartásba beépült gépeinek száma - a fejlődéssel - mondta- nem tartott lépést a szolgáltatás. ennek következtében burjánzott el a kontármunka, a kisegítő gazdaság, most törvényes lehetőségekkel ezt kell irányíthatóbbá, szervezettebbé, hasznosabbá és adóztathatóbbá tenni. a szocializmus építését a szocialista nagyvállalatokkal kell megoldanunk, az iparban és a mezőgazdaságban is - hangsúlyozta.

befejezésül a szocialista munkaverseny gazdasági és emberformáló jelentőségéről szólt. egyetértett azokkal, akik a vitában a sablonok elkerülését sürgették, és hozzátette: a szocialista munkaverseny és brigádmozgalom céljait nem kell még különböző dátumokhoz sem kötni. most a feladat, hogy többet dolgozzunk észszel, mint erővel.

-örülök, hogy a csepel vas- és fémművekben ilyen szellemben beszélnek a feladatok megvalósításáról, mert nagy hasznát veszi az ország, ha csepel a múltjához és tradícióihoz méltón e tekintetben is példát mutat- mondotta befejezésül havasi ferenc. /mti/

00.008/x

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

embargó: október 1. 0.30 óráig!

mti hivatalos közlemények

bb.48. a pénzügyminisztérium és a magyar nemzeti bank közleménye

i-sl/pp/zsu kz

1981. szeptember 30.

1981. október 1-től megváltozik a deviza- és a valutaárfolyamok jegyzése: a magyar nemzeti bank a konvertibilis devizákra pénznemenként egységes hivatalos árfolyamot /vételi-, közép- és eladási árfolyamot/ jegyez. ezt az árfolyamot alkalmazza értelemszerűen a devizák vételénél, illetve eladásánál, függetlenül attól, hogy kereskedelmi vagy nem-kereskedelmi jellegű elszámolásról van szó. a valuta- /bankjegy- és csekk-/ árfolyamok a hivatalos devizaárfolyamokhoz fognak igazodni, a nemzetközi gyakorlatban szokásos feltételekkel /vagyis a valuta vételi és eladási árfolyamok nagyobb mértékben térnek el a középárfolyamtól, mint a devizáknál/. a jelentős tőkés valuták közül 1981. október 1-én az usa dollár hivatalos deviza-középárfolyama 35,- ft, az nszk-márkáié 15.02 ft, az osztrák schillingé 2,15 ft, az angol fonté 62,83 ft.

az egységes árfolyam bevezetése a külkereskedelmi elszámolásokban nem jár változásokkal. a nem-kereskedelmi szférában a konvertibilis valutát beváltók az eddiginél több forinthez jutnak, a konvertibilis valutát vásárlók többet fizetnek. az utazási célra konvertibilis valutát vásárló magyar állampolgárok költségei azonban nem emelkednek, mert egyidejűleg megszűnik a 10 százalékos valutavásárlási illeték és a bankjuttalék. az egységes árfolyam bevezetése számos vállalatnál és intézménynél egyszerűsíti az elszámolásokat, jobb áttekinthetést, biztosabb alapokat nyújt a gazdasági döntésekhez.

/folyt.köv./

16.10/zsu

-1-

160

bb. 48./a pénzügyminisztérium ... folyt./zsu

az árfolyamok /a deviza- és a valuta-árfolyamok/ megállapítására ezentul hetenként kerül sor, a pénzpiaci árfolyammozgások figyelembe vételével.

az egységes árfolyam bevezetése és az eddiginél gyakoribb árfolyammódosítás nem jelent változást a transzferábilis rubel árfolyamának jegyzése, valamint az ezzel összefüggő elszámolások tekintetében.

nem változik az államközi megállapodásokon alapuló hivatalos árfolyamok /bolgár leva, csehszlovák korona, lengyel zloty, ndk-márka, román lei, szovjet rubel, stb./ eddigi árfolyamjegyzési módja.

az árfolyamokat a sajtó rendszeresen - általában kedden - közli.

x x x

a külföldre utazó magyar állampolgárok 1982. január 1-től nagyobb forint-összegért vásárolhatnak valutát: például a rubel elszámolású országokba utazó turisták az eddigi 10 ezer ft helyett személyenként évenként 15 ezer forintért, a konvertibilis elszámolású országokba utazó egyéni turisták az eddigi 8500 ft helyett 12 ezer forintért, a látogató utlevéllel utazók 1300 ft helyett 1600 ft-ért. az utazási irodák nyugati és jugoszláviai társasutazásain résztvevők által vásárolható költőpénz, az egyéni turisták részére a deviza-tartalmú vasuti menetjegyekre és a gépjárműhöz üzemanyag vásárlására megállapított forint-keret-összegek is emelkednek. a magasabb forint-keretek - az árfolyamváltozások ellensúlyozásán túlmenően - arra is lehetőséget adnak majd, hogy a kiutazó magyarok az eddigi meghaladó összegben vásárolhassanak valutát.

ugyancsak 1982. január 1-től módosulnak az utasforgalommal kapcsolatos egyes vámrendelkezések is: külföldi utazásról való visszatérésük alkalmával a magyar állampolgárok - így a társasutazáson résztvevők is - egységesen személyenként 5000,- ft belföldi értéknek megfelelő árut hozhatnak be vámmentesen./mti/

.-.

16.15/zsu

-2-

1630

bb. 73. elutazott a magyar parlamenti küldöttség

t/km/rj hgy

1981. szeptember 30.

szerdán péter jánosnak, az országgyűlés alelnökének vezetésével elutazott budapestről az a parlamenti küldöttség, amely hivatalos látogatást tesz thaiföldön, indonéziában és ausztráliában.

a delegáció bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent apró Antal, az országgyűlés elnöke, ott volt Umar Hussein, az indonéz köztársaság magyarországi nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.
/mti/

bb. 74. magyar-nicaraguai kulturális és tudományos együttműködés

gk/rj dg hgy

1981. szeptember 30.

pozsgay Imre művelődési miniszter meghívására szeptember 26-30 között hazánkban tartózkodott küldöttség élén Carlos Tunnermann nicaraguai oktatási miniszter. a delegációt fogadta Aczél György miniszterelnök-helyettes. Tunnermann miniszter tárgyalásokat folytatott magyar partnerével a két ország tudományos, kulturális és oktatási kapcsolatainak bővítéséről és Szerdán aláírták a magyar népköztársaság köztársaság és a nicaraguai köztársaság köztársaság közötti első kulturális és tudományos együttműködési egyezményt. a nicaraguai vendégek látogatást tettek számos felső- és középfokú oktatási intézményben. Carlos Tunnermann és kísérete Szerdán elutazott Magyarországról. /mti/

bb. 75. a belpolitikai főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1981. szeptember 30.-án zárásig

rj hgy

1981. szeptember 30.

28. a terveknek megfelelően halad a tavalyi árvíz által megrongált utak helyreállítása békésben
29. ezer tonna pürének való
30. meghalt Szele Ferenc
31. magyar elnököt választott a nemzetközi gyógyszerésztörténeti társ.
32. szolnok megye nyolcadik város-jelöltje: Tiszafüred
33. új üdülő a siófoki aranyparton
34. halálos balesetek
35. befejeződött az idejé balatoni viharjelzés
36. egy rekonstrukció - többféle haszon
37. az ifjúság kulturált szórakozása

/folyt.köv./

21.10 rj

-49-

2125

bb. 48./a pénzügyminisztérium ... folyt./zsu

az árfolyamok /a deviza- és a valuta-árfolyamok/ megállapítására ezentul hetenként kerül sor, a pénzügyi árfolyammozgások figyelembe vételével.

az egységes árfolyam bevezetése és az eddiginél gyakoribb árfolyammódosítás nem jelent változást a transzferábilis rubel árfolyamának jegyzése, valamint az ezzel összefüggő elszámolások tekintetében.

nem változik az államközi megállapodásokon alapuló hivatalos árfolyamok /bolgár leva, csehszlovák korona, lengyel zloty, ndk-márka, román lei, szovjet rubel, stb./ eddigi árfolyamjegyzési módja.

az árfolyamokat a sajtó rendszeresen - általában kedden - közli.

x x x

a külföldre utazó magyar állampolgárok 1982. január 1-től nagyobb forint-összegért vásárolhatnak valutát: például a rubel elszámolása országokba utazó turisták az eddigi 10 ezer ft helyett személyenként évenként 15 ezer forintért, a konvertibilis elszámolása országokba utazó egyéni turisták az eddigi 8500 ft helyett 12 ezer forintért, a látogató utlevéllel utazók 1300 ft helyett 1600 ft-ért. az utazási irodák nyugati és jugoszláviai társasutazásain résztvevők által vásárolható költőpénz, az egyéni turisták részére a deviza-tartalmu vasuti menetjegyekre és a gépjárműhöz üzemanyag vásárlására megállapított forint-keretösszegek is emelkednek. a magasabb forint-keretek - az árfolyamváltozások ellensúlyozásán túlmenően - arra is lehetőséget adnak majd, hogy a kiutazó magyarok az eddigi meghaladó összegben vásárolhassanak valutát.

ugyancsak 1982. január 1-től módosulnak az utasforgalommal kapcsolatos egyes vámrendelkezések is: külföldi utazásról való visszatérésük alkalmával a magyar állampolgárok - így a társasutazáson résztvevők is - egységesen személyenként 5000,- ft belöldi értéknek megfelelő árut hozhatnak be vámmentesen./mti/

-. -

16.15/zsu

-2-

1630

bb. 73. elutazott a magyar parlamenti küldöttség

t/km/rj hgy

1981. szeptember 30.

szerdán péter jánosnak, az országgyűlés alelnökének vezetésével elutazott budapestről az a parlamenti küldöttség, amely hivatalos látogatást tesz thaiföldön, indonéziában és ausztráliában.

a delegáció bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent apró Antal, az országgyűlés elnöke, ott volt Umar Hussein, az indonéz köztársaság magyarországi nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /mti/

bb. 74. magyar-nicaraguai kulturális és tudományos együttműködés

gk/rj dg hgy

1981. szeptember 30.

pozsgay Imre művelődési miniszter meghívására szeptember 26-30 között hazánkban megérkezett küldöttség élén Carlos Tunnermann nicaraguai oktatási miniszter. a delegációt fogadta aczél György miniszterelnök-helyettes. Tunnermann miniszter tárgyalásokat folytatott magyar partnerével a két ország tudományos, kulturális és oktatási kapcsolatainak bővítéséről és szerdán aláírták a magyar népköztársaság kormánya és a nicaraguai köztársaság kormánya közötti első kulturális és tudományos együttműködési egyezményt. a nicaraguai vendégek látogatást tettek számos felső- és középfokú oktatási intézményben. Carlos Tunnermann és kísérete szerdán elutazott Magyarországról. /mti/

bb. 75. a belpolitikai főszervezőség híreinek jegyzéke 1981. szeptember 30.-án zárásig

rj. hgy

1981. szeptember 30.

28. a terveknek megfelelően halad a tavalyi árvíz által megrongált utak helyreállítása békésben
29. ezer tolna pürének való
30. meghalt szele Ferenc
31. magyar elnököt választott a nemzetközi gyógyszerésztörténeti társ.
32. szolnok megye nyolcadik város-jelöltje: tiszafüred
33. új üdülő a siófoki aranyparton
34. halálos balesetek
35. befejeződött az idei balatoni viharjelzés
36. egy rekonstrukció - többféle haszon
37. az ifjúság kulturált szórakozása

/folyt.köv./

21.10 rj

-49-

2125

bb. 75. / a belpolitikai... 1. folyt./nj

38. szocialpolitika a bőr-és cipőiparban
39. a mezőgazdasági szövetkezetek megyei küldött közgyűlése szegeden
40. erőteljesen fejlesztik az állattenyésztést
41. a magyar és a jugoszláv vöröskereszt vezetőinek megbeszélése
42. új programok a planetáriumban
43. tanulmánykötet háromnyelven a magyar gazdaságpolitikáról
44. lemondott a kedvezőtlen termőhelyi adottságért járó állami támogatásról a szentlőrinci gazdaság
45. bkv közlemény
46. összkomfortos faházak olaszországba
47. czinege lajos ausztriába utazott
48. a pénzügyminisztérium és a magyar nemzeti bank közleménye
49. sajtótájékoztató az országos múzeumi és műemléki hónapról
50. az energiatakarékosság kérdéseiről tárgyalt a csongrád megyei nevelési közlekedési balesetek
51. elfogták a kék fényben is körözött csalót
52. a szerkesztőségek figyelmébe
53. a fk párt titkárnak látogatása
54. megbízólevél átadása
55. üdvözlő távirat
56. üdvözlő távirat
57. üdvözlő távirat
58. kárpáti tamás kiállítása
59. vetik már a búzát, zöldséget az árpa
60. befejeződött az unesco nemzetközi zenei tanácsának közgyűlése
61. a szerkesztőségek figyelmébe
62. befejeződött a szocialista országok egészségügyi minisztereinek tanácskozása
63. Lést tartott a z országgyűlés mezőgazdasági bizottság
64. időjárásjelentés
65. megtartotta a tervtárgyaló közgyűlését az ikr
66. folytatódott a jelenkor történetéről rendezett tudományos ülés
67. lakásépítés
68. piszti a vérzivatarban
69. havasi ferenc csepelen
70. dijkiosztó ünnepség
71. hazaérkezett lázár györgy
72. elutazott a parlamenti küldöttség
73. magyar-nicaraguai egyezmény
74. hírjegyzék
75. /mti/

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: koronczay emil, fehér péter, halasi györgy
21.10 rj -50-

21²⁰

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1981. október 1. csütörtök

bb. 1. megkezdik a belvárosi közműfolyosók építését

i/sb/gk/gw/pp hgy

1981. október 1.

nálunk is bevált a közműépítésnek az a korszerű módszere, miszerint az új lakótelepeken közműfolyosókban vagy kömülagutakban jutnak el a víz-, gáz-, elektromos és távfűtő vezetékek a lakóházakhoz, illetve a lakásokhoz. a pücsi s főleg a debreceni kísérletek az tanúsítják, hogy a közműfolyosók építésének, beruházásának költsége is kevesebb, mint a hagyományos közműépítés. dunaujváros példája viszont azt bizonyítja, hogy akkor is érdemesebb közműfolyosót építeni, ha néhány százalékkal többe kerül, mint a hagyományos közművesítés, mert a munka gyorsabb. egy közepes lakótelep új otthonait általában három hónappal hamarabb adhatják át, s a gyorsaság révén a többletköltség megtérül a lekötött pénzügyi eszközök kamatainak elmaradásával. a beruházásnál elérhető gazdaságosságnál azonban lényegesen nagyobb és kifizetődőbb a megtakarítás a közműhálózat üzemeltetésében, hiszen a karbantartás, a fenntartás és a javítás sokkal egyszerűbb és olcsóbb, mint hagyományos módon.

/folyt.köv./

-1-